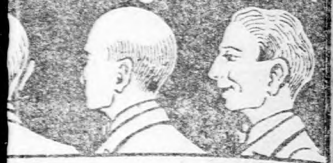

ref

megszünteti a hajhullást

nemet és a leszereléshez... állásponthoz... emlegetik az október... adást, amelynek keretében... Anglia és Franciaország... abban, hogy a Mac... vábbi tárgyalások bázi... közvetítő akció helyett... ellene gondolnia, hogy... zavát.

nyel-német hatása a kül- nézeteményre

7. Lengyel politikai... tettel és megelégedés... német-lengyel megne... gy megkötésének híré... emeljük annak fontossá... gyzmény érvényességét... vé semmilyen nemzet... állásától.

... mely benyomást kel... tően azt tartja fontos... emtámadási egyezmény... ia-lengyel és a román... t, valamint Lengyel... zövetséghez való viszo...

... felelősséget vállalt... ban, hogy nem avat... elországi belügyekre.

... tudósítás alapján azt... diplomácia körökben is... t az egyezmény meg... hogy a lengyel-német... llegek oszladozni kez... elior azt hangoztatja... itikai köröknek nincs... ságra. A Vistula felől... hők jöidőre eloszlottak... ngpost annak a remé... st.

... ény időtartama alatt... e fog kerülni a dan... rridor ügye.

... ph nagyjelentőségűnek... t az általános európai... t. A Daily Mail sze... adási egyezmény létre... oda, ha tekintetbe ves... g között eddig fenn... ellentéteket.

... Pilsudszky és Hitler... sének gyümölcse.

... annak a meggyőződésé... hogy a feszültség eny... Franciaország a jövő... osan hivatkozhatni né... kvésekre. A Daily Ex... tja, hogy Németország... adási szerződéssel si... tanja azt a vasgyűrű... szág vont köréje.

... m pár selyemharisnya... rgyelől, könnyed el... a művében egy orosz... égének nagy lelki meg... relmi játékaft és tragi... t írja meg. Egy darab... hol megdöbbentően le... a pompás regény. Ar... pató az Uj Kelet könyv... ősszeg és portóköltsé... se mellett, vagy után...

Könyv- és Lapkiadó B... trada Baron L. Pop 11... fon: 9-77.

szurat

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánátsági zsidóság egyetlen lapja. Cikkeink utánnomáját csak a forrás megjelölésével adhatjuk meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jambor Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-szegi Ernő, Str. Matei Millo 7. Szerda, 1934 január 31. 5694. ÉV SEBATH 15. XVII. ÉVF. 23 SZÁM.

Mi a teendő?

Irta: dr. Fischer Tivadar, a Romániai Zsidó Párt elnöke

Az alábbi cikk a bucu- resti Politica című lapban jelent meg.

Az ország öntudatos kisebbségi polgára két szempontból kell, hogy megvizsgálja és megítélje a politikai helyzetet. Az anyagi lét feltételeit meghatározó tényezők nagyrészt közelebb a lakosság azon rétegei számára, amelyek egy zárt gazdasági területnek azonos termelési ágában működnek. A kisebbségek egyedeit aszerint, hogy milyen minőségben vesznek részt az ország közgazdasági életében, közösen érdeklő az adott politikai helyzet, a velük azonos foglalkozási ágban, vagy társadal- mi osztályában lévő polgártársaikkal. Viszont az etnikai kisebbségeknek az adott politikai helyzet különböző perspektíváit nyújthat, különösen a szellemi élet terén megnyilatkozó törekvései irányában. A kisebbségi politikusnak a minden körülmények között legutóbbi választási küzdelemből megacélozott erővel került ki a Zsidó Párt, ha fájdalmasan nő a külső is ma annak lehetőségét, hogy a parlament (tribünjéről hallassa szavát.

Ugy a kormányoknak, mint a hatalomért küzdő többi pártoknak be kell látniuk, hogy a legutóbbi választások bizonyítékát adták annak, hogy Romániában egy nagy néptömeg létezik, mely zsidó népkisebbségnek tudja és vallja magát és az állam- polgárságból folyó jogok és köteleességek egyenlőségének igénylése mellett meg akarja teremteni a népiségben gyökerező szellemi erők fejlődésének jogi, erkölcsi és anyagi feltételeit.

A Zsidó Párt a jövőben sem fog egyetlen alkalmat elmulasztani, hogy a zsidó- ság népkisebbségi létének és az ebből adó- dó politikai mozgatóerejét, lényét megvi- lágítsa az ország közéletének összes té- nyezői előtt.

A parlamenti képviselő hiánya természetesen megnehezíti és körülményessé teszi a Zsidó Párt cizíranyu tevékenységét, de nem lehet kétséges, hogy ez a politikai munka előbb-utóbb célhoz fog vezetni.

Igaz ugyan, hogy a jelenlegi politikai konstellációk mellett egyesek kilátástalan- nak látják a közeljövőt, a párt egyes prog- ramponkjainak megvalósítása szempont- jából. Ez azonban távolról sem jelenti azt, hogy a zsidó kisebbségi politikának nincs létjogosultsága, vagy hogy az megszűnt.

A zsidó kisebbségi politikának az a leg- főbb jellegzetessége, hogy „a la langue” politika és nem lehet a napi konstellációk függvénye. Ez az igazi realpolitika és nem az, amely gyors, de röpké eredmé- nyek esillogtatásával szerzi babérait.

Általános közgazdasági szempontból a jelenlegi politikai helyzet alig különbözik attól, amellyel 1932 nyarán a nemzeti pa- rasztpárt legutóbbi kormányzásának kez- detén találtak szemben magunkat. Már akkor megjósoltam, hogy a kormányzás csak az esetben lehet tartós, ha közgaz- dasági téren eredményes lesz és ez az eredményesség több organikus reform megvalósításától függ, amelyeket akkor meg is jelöltem. Ugyanezen szerves refor- mok szükségességét látom ma is és ezek megvalósítása nélkül a mai kormány sem fog hosszabb ideig helyén maradhatni.

Ezen reformok a következők: 1. A Banca Nationala közreműködésé- vel létesítendő egy második jegyintézet, mely a Banca Nationala ellenőrzése alatt korlátolt törvényes fizetési eszközök- kével bíró pénznemet bocsátana ki át- menetileg.

2. Az állam és magántőke által közö- sen létrehozandó egy privilégizált orszá- gos vállalat az ország aranytermelésének

Ülést tartott a német birodalmi gyűlés

Hitler a német-lengyel egyezményről és a leszerelésről mondott beszédet. Tendenciózan Hitler uralomra jutásának első évfordulójára hívták össze a náci-parlamentet

Berlin, január 30. A német birodalmi gyűlést kedd délután három órára ülésre hívták össze. A gyűlést, amelynek kizárólag nemzeti szocialista képviselő tagjai vannak, Hitler külügyi exorzójának meg- hallgatására hívták össze. Tekintettel arra, hogy a birodalmi gyűlés összehiva- ssa tendenciózan Hitler uralomra kerülésé- nek egy éves évfordulójára történt, a gyűlés a szokásos nácikulóságok és ün- nepélyes keretek között nyitott meg. A gyűlésterem páholyait a Berlinben

akkreditált követségek diplomáciai tag- jai és nagyszámu közönség töltötte meg. Hitler külügyi exorzóját nagy érdeklődés előzte meg. A kancellár a német-lengyel megnehtámadási szerződésről, az angol leszerelési javaslatról és az általános kül politikai helyzetéről mondott beszédet. A gyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósítás és Hitler exorzójának tartalma az ülés megnyitására szóló jelentés pil- lanatában még nem érkezett meg lapink- hoz.

Daladier megalakította az új francia kormányt

Paul Boncour kiharad a kormányból. Az új kormány letette az esküt

Ujabb közismert politikusok letartóztatása várható a Stavisky-ügyben

Páris, január 30. Lebrun elnök teg- nap a késő esti órákban Daladiernak ajánlotta fel a kormányalakítást, aki politikai barátaival folytatott megbe- szélések után azt végelesen elfogad- ta. A designált miniszterelnök az este folyamán a hadügyminiszterumban a következő politikusok látogatását fo- gadta: Palmade, Delbos, Marcel Rey- nier, Malvy, Patenotre, Jacquier, Frot Dochappedelaine, Renaudel.

Valószínűleg tartják hogy Paul Bon- cour az új kormányban nem lesz kül ügyminisztere. A tárcát maga Daladi- er fogja ellátni.

Egyidejű párizsi jelentés szerint Ba- yonneban Bennaure képviselőt, Sta- visky volt ügyvédjét újlag kihallga- tásnak vetették alá. Azt hangoztatja, hogy az öngyilkos szélhámos bankár től csak jogi tanácsokért fogadták el pénzt. A pénzügyi botrány ügyében egyébként újabb szenzációs letartózta- tások várhatók, mert az újabb nyomo- zás során további vezetőpolitikusok szereplése a családokban beigazolásra talált.

A törvényszéki épület előtt Bayon- neban tömegtüntést szerveztek. Ami- kor Bonnaure rendőri fedezett alatt el- akarta hagyni az épületet, a tüntetők inzultálni akarták. A kiserő rendőrök megerősítéseket kértek s csak erős kar- hatalom tudta megmenteni a képvise-

löt a súlyos bántalmazásoktól. Gépkö- esiba ültették s átvitték Biarritzba. A tüntetés még azután is folytatódott s a karhatalom csak órák múltán tudta az uca rendjét helyreállítani. Több tüntetőt őrizetbe vettek.

Páris, január 30. Lapzártakor érke- zett jelentés szerint Daladier megalaki- totta kormányát. A miniszterek ked- den délen letették a hivatali esküt az Elyseében Lebrun elnök előtt. A főbb miniszteri tárcák betöltése a következ- képpen történt: Miniszterelnök és külügy: Daladier, belügy Frot, igaz- sáügyi Penancier, hadügy Fabry, pénzügy és költségvetés Pietri, gyar- matügyi Jouvenel haditengerészet De Chapdelaine, közmunkaügy Paganon, kereskedelmi, tengerészeti Guy La- Chambre, légügyi Pierre Cot.

Kilencvenötmillió dollár amerikai tengerészeti repülőgépek építésére

London, január 30. A washingtoni képviselőház 95 millió dollárt szava- zott meg tengerészeti repülőgépek épi- tésére. Ezzel az amerikai admirális légi flottájának létszámát 1200 repülő gépre emelhetik fel.

z gazdasági szolidaritás gondolatának je- yében és ezen szolidaritás kultiválásá- nak törekvéséről vezetve vesznek részt.

3. A kivétel tárgyat képező legfonto- sabb mezőgazdasági termények belföldi árát függetleníteni kell annak világpia- ci árától, még pedig úgy, hogy ezen cikkek kivételének természetbeni adózásra ala- pított monopóliumát teremtik meg.

4. A megyéket nagyobb közgazdasági kerületekre kell beosztani, melynek során nagy hitelközvetkezetekből álló új hitel- szerző hálózat épülne ki. A szövetkezetek- ben az összes foglalkozási ágak és társu- dalmi osztályok kis névértékű üzletrészek- kel, de az üzletrészek nagy sokszorosának erejéig terjedő felelősség mellett a köz-

VILÁG TÜKRE

Palesztina befogadó képessége

Irta: dr. Elias Auerbach (Jeruzsálem)

Palesztina befogadóképessége nem sta- tikus, hanem dinamikus fogalom. Vagyis: nem állandó mennyiség, hanem a történések élő folyamatának függvénye. Egy rövid visszapillantás a zsidó törté- netbe, igazolni fogja ezt az állítást.

Amikor a régi izraeliták betörték Kánaánba, az ország számos apró városra oszlott, hanem a népességű volt. Nyolcvan évvel a bevándorlás után a Debora-dal adatai szerint a zsidó lakosságot körül- belül 150 ezer lélekre becsülték, ugyan- annyian lehettek a kanaániták is. Körül- belül 150 évvel később, Dávid király ide- jében, Palesztina lakossága, leszámítva a tengerparti síkságokat, háromnegyed- millió lelket számolt. Ez a szám folyton növekedésben volt a sok háború ellenére is. Tudjuk, hogy a rendes időszámítás előtt 738-ik évben, amikor Menahem Asszírának fizette adóját, az északi ré- szeken Izrael háromnegyedmillió lakost számlált, míg a délvideki Jüda félmilliót. A tengerparti lakosság ezekben a számok- ban sem foglaltatik benne. Akkor tehát Palesztina területére négyzetkilométeren- ként 50-60 lélek esett, míg ma csak 35.

Bizonyos, hogy 18 évvel később, 722-ben Izrael birodalmának, majd 586-ban Jüda birodalmának katasztrófája után az or- szág lakosságának száma erős hanyat- lásnak indult és csak akkor kezdődött meg újra a szaporodási folyamat, amikor a perzsák segítségével ismét felépítették a zsidó Nemzeti Otthont. Hat évszázadal- később, a római korszakban, emelkedett a lakosok száma az eddig elért legmag- sabb fokra. A történészek lelkijismeretes s valószínű számítása szerint akkor három- millió ember lakott Palesztinában, vagyis 100-120 ember esett egy négyzetkiló- méterre. Holott az ország nagy részei- ebben az időben is csak gyéren voltak benépesítve, a délvideken, az ugynevezett judeai sívaton, amely ma elég termékeny föld teljesen néptelen volt.

Hogy az ország befogadóképessége mennyire az általános kultúrától és mezőgazdaság fejlettségétől függ, a leg- jobban mutatja a tény, hogy Palesztina- nak 1900-ban, több évszázados török ural- lom után, mindössze 600 ezer lakosa volt. Az országnak abban az időben a „be- fogadóképessége” olyan kicsiny volt, hogy képtelenség lett volna évente átlag akár háromszor zsidó bevándorlót be- hozni és ellátni. Ezzel szemben a háború után, a háborus pusztítások ellenére is, 1920-1930 között átlag tízezer ember vándorolt be évente. Mérssem következett be a „túltelítettség” sokszor falra festett réme, sőt Palesztina nagyon szépen fejlődött és lakóinak életstandardja egy- re emelkedett.

Hogy történhetett meg ez a csoda? Egyáltalán nem történt csoda. Minden gyermek tudja, hogy ha emberek és tőke özönlének az országba, akkor új földeket lehet művelés alá venni, meg lehet javi- tani a földművelés metódusait, új vállal- kozások nyílnak meg, a házak ezrei épül- nek, a munkáskezek ezrei jutnak munká- hoz — és akkor Palesztina „befogadó- képessége” rendkívüli módon emelkedik.

Felmerült a kérdés, vajjon a zsidók terjeszkedése nem történt-e az arabok rovására? Ezt a kérdést gyakran vetik a zsidók szemére. Akí azonban az ország- ban volt és a dolgok mélyére látott, jól tudja, hogy ez a gyermekese nem igaz és hogy az arabokat nem szorították ki az országból. A néhány száz fellehhall szemben, aki eladta földjét, legalább is ugyanannyi arab álk, akik a nomád élet- módból áttértek a letelepedett paraszti életmódjára és hány olyan arab van, akit a zsidók ugyszólván megváltottak a nyomasztó bérletektől és szabad parasz-

fokká tettek. Csak az utóbbi időben is Transzjordániából igen sok arab jött Nyugat-Palesztinába, hogy meg tudjon élni.

Világos, hogy az országnak befogadó-képessége nem fokozható tetszés szerint. De aligha tévedünk abban a megállapításunkban, hogy Palesztina a modern munkamódszerek kibaszálása mellett rövid időn belül el fog tudni tartani olyan számú lakosságot, amely fölött az ország a római időben rendelkezett, vagyis hárommilliót. Hiszen ez a befogadó-képessége Palesztinának már történetileg bebizonyított tény.

Mit jelent ez? Ha a palesztinai arabok jövőbeni fejlődését számítjuk, figyelembe véve, hogy náluk a bevándorlás nem jelent lényeges növekedést, természetes szaporodásuk (2 százalék évente) alapján 1960-ban egy és félmillió lesz a létszámuk. Ebben az időben Palesztina általánosan elfogadott „felvevőképessége” szerint még egy és félmillió zsidó számára volna hely az országban. Hogy ezt a számot 1960-ban elérjük, a zsidók természetes szaporulata mellett legalább 30 ezer zsidó bevándorlására volna szükség évente.

Addig, amíg oly távol állunk ettől, nem kell tehát attól félni, hogy a zsidó bevándorlás túl fogja lépni Palesztina befogadó-képességét, feltéve, ha a bevándorlás tervszerű mértékben fog lépésről-lépésre fejlődni. A fent említett évi kvóta (30 ezer) még ezen tervszerű és eszszzerű méretek között mozog. Mert egészen világos, hogy az ország annál nagyobb bevándorlást tud befogadni, anélkül, hogy az országnak ezzel ártana, minél több zsidó lakik az országban. Palesztina befogadó-képessége nem csökken a bevándorlás emelkedésével hanem egyes arányban növekedik egy még belátgatatlan és távolj határig.

Ami a bevándorlás gyakorlati részét illeti, két főkétegróriát különböztethetünk meg. Az egyik kategóriába tartoznak az úgynevezett kapitalisták, akik ezer fontnál nagyobb tőkével jönnek az országba, a másik kategóriába a vagyonatlan dolgozó zsidók tartoznak. A kapitalista bevándorlással a kormány nem sokat törődik. Ezeknek az egzisztenciáját biztosítja az ezer font és az ilyen rétegeket Palesztina korlátlan számban tudna befogadni. Annál szigorúbb ellenőrzést gyakorol a kormány a munkásbevándorlás fölött. A kormány úgy véli, hogy ez a bevándorlás szabályozza az ország befogadó-képességét. A Jewish Agency minden félévben javaslatot tesz a kormányra a kiadandó certifikátok számára vonatkozólag. Ez ezen a ponton merülnek fel nagy differenciák és ellentétek a Jewish Agency és a kormány intenciói között. A kormány által megszavazott certifikátok száma aránytalanul kisebb, mint amennyit a Jewish Agency kért a dolgozó bevándorlók számára. Ebben az évben a kormány csupán egyharmadát engedélyezte a kért certifikátoknak. Lehetséges, hogy a Jewish Agency, amely az ország befogadó-képessége alapján terjeszt elő a certifikátokra vonatkozó igényeit, túlzott optimizmussal ítélte meg a munkapiacot, de ilyen nagy eltérés semmilyen körülmények között nem állhat fenn, gazdasági szempontból nézve a dolgokat.

A munkapiac elég világosan mutatja azokat a lehetőségeket, amiket a bevándorlás és az azt szabályozó certifikátok ügyében elérni lehet. Tudjuk, hogy amikor a kiadott certifikátok száma túl nagy volt, akkor az országban munkanélküliség mutatkozott, viszont amikor alacsony volt, akkor munkahiány állott be. Nem lehet kétséges, hogy Palesztina ebben a pillanatban munkahiányban szenved. A kormányközégek sem bírák feldolgozni a sok összehalmozódott beadványt, amelyeknek tárgya leginkább vállalkozások engedélyezése, munkások alkalmaztatása, stb. Olyan kevés a munkás, hogy például a telefonok felszerelésére sem tudnak elég munkást kapni. A közmunkáknál azért van munkahiány, mert a jó konjunktúra következtében a munkások inkább átmennek a jobban fizetett magánüzemekhez. Olyan kevés a munkás, hogy magánvállalatok munkahiány miatt sok esetben nem tudnak megfelelően fejlődni. A Holt tenger termékeinek kiaknázására alakult társulat közölte a hatóságokkal, hogy be fogja szüntetni üzemét, mert nincsen munkása. A nagyobb üzemek, mint a Neesher továbbá a Rutenberg-féle villamosművek a munkásokat azonban a portaszállításuk után szerződtek. Az éntételek sok esetben hetekre elhalasztódnak, mert nincsen elég munkás. Körülbelül ugyanez áll a mezőgazdaságra nézve is, ahol várnak a dolgozó kezre. A kormány ezt éppen olyan jól tudja mint mi. Ha tehát mégsem ad ki kellő mennyiségben certifikátokat, akkor

SELECT MOZGÓ

MA:

SELECT MOZGÓ

Jessica, a gettó lánya

Főszerepekben: IRENE DUNNE és RICCARDO CORTEZ.

Következő műsor:
Alattunk a pokol

grandiózus film, az amerikai tengeraltjárók csatáinak fenséges látványa, hadihajók elpusztítása, gázharok etc. láthatók egy amerikai tengerészeti idillié-nek keretében. Főszerepekben: MADGE EVANS és ROBERT MONTGOMERY.

nyilvánvaló, hogy ebben a tekintetben nem szociális és gazdasági szempontokból engedi vezetni magát, hanem tisztára politikai szempontok szerint.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy mi zsidók minden erőnkkel azon igyekezünk, hogy bevándorlásunk legalítását fentartsuk. A mi részünkről nem történik semmi egy illegális turisztika batoritása.

sara. De turisták bevándorlása mindig is volt, a kormány tudott róla, az utóbbi időben még hallgatónan tűrte is, sőt időről-időre legitímálta és pedig a népszámlálással kapcsolatban. Érthetetlen, miért lett egyszerre a turista bevándorlás a kormány előtt veszedelmes jelenség és miért neheztelik meg emiatt még a legitím turisztikát is. Elvégre a turisták óriási jövedelmet jelentenek az országnak.

Németország 1934-ben

Egy új német lexikon érdekességei

A múlt év őszén a német kormány elrendelte a Knauer féle egykötetes Konversationslexikon összes, még el nem adott példányainak a forgalomból való bevonását. Az intézkedést az al indokolták, hogy a „megváltozott körülményeknek” a lexikon többé nem felel meg és ezért haladéktalanul meg tették az előkészületeket az új, korszerű lexikon megszerkesztésére. Akadtak ugyan rosszajánok, akik ezt az intézkedést egyszerűen a Hitlerrel szóló című tartalmával magyarázták, ahol is a következő mondat állott:

„Hitler Adolf dicsőítője, a Nemzeti Szocialista Párt megalapítója.”

Az új kiadás előkészítését nyomban munkába vették és most itt van előtünk ez a vaskos, harminchétezer címszót felölelő kötet, amely a mai Német országról tárgyal és teljes képet volna hivatva adni. Egészen természetes, hogy az ilyen politikai megmondó-lásoktól vezérelt lexikális munka nem lehet mentes a politikai elfogultságoktól sem és ezzel elve számolni kell, ha ezt a lexikont kezünkbe vesszük. Az is kétségtelen, hogy a kötet házagpótlóan fontos azok számára, akik az új német rezsim vezető férfival akarnak megismerkedni, mert hiszen reánk vonatkozólag sehol a világon nem lehetne adatokat találni. Sőt még az is természetes, hogy a másik tábor embereit bizonyos rosszindulattal állítja be, amit azonban a Knauer vállalat ebben a lexikonjában mintegy ezer oldalon keresztül elkövet, az már valóban tulmeg minden elképzelhető és eddigelé szokásos határon.

A különöségeket felsorolását a kép anvgallal kell kezdenünk, amelyet alaposan megvizsgáltunk. Az még csak rendben volna, illetőleg a szerkesztés szempontját tekintve érthető, hogy a nemzetközi szocializmusnak minden vezéréről és a weimari Németország vezető államférfijairól készült képeket egészen egyszerűen kihagyták. Az azonban már mégis csak különös, hogy tisztára származásukra való tekintettel kidobálták Einstein, Freud, Heine, Thomas Mann, Mendelssohn, Schmitzler, Wassermann nevét. De ugyan miért haragszunk a szegény Keplerre, vagy Csehovra, vagy a céri udvar rejtélyes kalandorára, Rasputinra? És miért hagyták ki a nagy politika mai, vagy közelmúlt irányítói közül az amerikai Dawes és Hoover, vagy a francia Poincaré képét? És bizonyára igen lesújtja majd Maxim Gorkijt vagy Romain Rolandot is, hogy az új kiadásból hiányzik a fényképük. Vigasztalhatja azonban őket az, hogy a szerkesztő ahalottakkal szemben is könyörtelem: Wilde és Zola képe ugyanerre a sorsra jutott, Persze pótlásról is gondoskodnak. Megtaláljuk az új kiadásban Darré, Epp tábornok, Rudolf Hess Röhmi kapitány és a többi kisebb-nagyobb vezető képeit. Ebben az irányban igazán körültekintő volt a lexikon szerkesztője. Pápen is benne van Csak azt nem tudjuk, hogy szegény Hugenbergre miért haragszunk? Elvégre ő is megérdemelt volna egy másfél centiméteres arcképet.

Természetes, hogy az új címszavak egész sorával találkozunk abban a lexikonban. Abnenti fel cím alatt például igen gyakorlati módon megtanulhatjuk azt, hogy hogyan kell huszadik ösünket kikeresni: Arbeitsbeschaffung címen pedig — páratlan ez a lexiko-

nok történetében, amelyek tudvalegőleg már megtörtént faktumokról szoktak beszámolni — részletesen meghalljuk azt is, hogy a német birodalmi kormány az elkövetkező évek során milyen munkaaljakokat szándékozik teremtetni. De akadnak aztán természetesen hiányok is. És ezek a hiányok egyenesen megdöbbentők.

Teljeséggel hiányzik még csak a megemlékezés a következőknek: Alfred Kerr, Heinrich Mann, Max Nordau, K. W. Förster, Arnold Zweig, Lion Feuchtwanger, Alfred Döblin, Magnus Hirschfeld, Upton Sinclair, Ludwig Renn és E. M. Remarque. Néhány nagy német íróról pedig inkább semmit sem írtak volna, mint azt a pár szörnyen semmitmondó szót, Stefan Zweignak például egyetlen regényét sem említik meg, Werfelről másfél sor beszél, Reinhardtól pedig az a legfontosabb meg-

jegyzés, hogy eredetileg Goldmannak hívták. Fontos körülmény, az igaz, de talán Reinhardtal kapcsolatban egyéb följegyezni valója is lehetne egy német lexikonnak... Az, hogy Feuchtwangert kihagyták, különösen érdekes. Hiszen — amint ismeretes — Knauerék legsikeresebb kiadványa az írónak Jud Süß c. regénye volt.

Azután egyéb különösségek. Arier címszó alatt a régi kiadás ezt írja: „Gyakori, de hibás megjelölése az indogermánoknak: tulajdonképpen Iran és Előindia indogermánjainak neve.” Érdekes. Az új kiadásban egészen más ként szól a szöveg... Erzbergerről három sor beszél és megemlíti, hogy egyik gyilkosát Schulznak hívták. Viszonyt bizonyos Schulzról is el van mondva, ugyancsak három sorban, hogy a Femeservezet tagja. Ez aztán a paritás!... Igen érdekes az, amit a lexikon Ludendorff tábornagról tud. Azt mondja, hogy eleinte Hitlerrel tartott, azután elvált tőle és azóta harcot vív „a katolikus tultengés, a zsidóság és a német kereszténység ellen.” Ez aztán sokoldalúság!...

Hibák is akadnak. Andersen Nexö dán költőről azt írja hogy Németországban él. Ez tévedés. A politikai fordulat után Andersen Nexö külföldre ment, munkáit pedig Németországban indexre tették. Anschlussbewegung alatt megemlíti, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozását a trianoni békeszerződés megtiltotta. Ugyan mi köze ehhez a trianoni szerződésnek? Autodafe címmel elfelejtkeznek a nemrég lezajlott könyvégetésről Passzónál pedig arról, hogy a Nansen utlevél nemcsak orosz menekültek számára alkalmazható. Végül pedig felejték érdekes, hogy míg a régi kiadás szerint a német nemzeti vagyon 180 milliárd márka, az új kiadás már — 250 milliárdról beszél...

Mindent egybevetve: ez az új lexikon egyáltalában nem igazolja a hagyományos német alaposítást.

(m. h.)

Egy román ujságíró rejtegette az ítélet elől megszökött kommunista mérnököt

A tízévre ítélt Wurmbrandt mérnököt letartóztatták

Timisoara, január 30. A timisoarai rendőrség tegnap letartóztatta Wurmbrandt Richard mérnököt, akit a bucu resti hadbírótság a legutóbbi monstre kommunista perben 10 évi kényszer-munkára ítélt. Wurmbrandt megszökött az ítélet előtt és mind a mai napig is került elrejtőzködni.

A timisoarai rendőrség névtelen fel-

jelentés alapján tudta meg, hogy Wurmbrandt egy Mihailescu nevű román ujságíróval áll összeköttetésben, aki szöke őta rejtegette. A rendőrség mind kettőjüket letartóztatta. Wurmbrandt ügyét újra tárgyalja a hadbírótság, mert favollétében ítéltékze felette. Mihailեսut pedig mint rejtegetőt vonja felelősségre a hadbírótság.

Amerika és Anglia megkezdték hatalmas flottaépítési programjuk realizálását

Huszonegy új hadihajót épít a Szovjet

London, január 30. Az amerikai képviselőház tengerészeti bizottsága tárgyalja az új flottaépítési programot, amely százhusz új hadihajó építését irányozza elő.

Hivatalos kormányrésztől tett nyilatkozatban azt hangsúlyozták ki a bizottságban, hogy Amerika sajnálatára már nem adhat példát a világnak a le szerelésből.

Egyidejű londoni jelentés szerint az angol kormány a napokban ki fogja adni az 1933-as flottaépítési programból elmaradt hajóegységek építésére vonatkozó rendelkezéseket. Az év közepén megkezdődik az 1934-es flottaépítési végrehajtása. Epiteini fognak az 1934-es flottaépítési program keretében 21 hadihajót és pedig egy flottavezérhajót, egy repülőgépanyahajót, három cirkálót, nyolc torpedórombolót, öt hajót és három tengeraltjárót. A most kiadandó 1933-as rendelkezések két

tengeraltjáróra, egy flottavezérhajóra, nyolc torpedórombolóra, három cirkálóra és három órhajóra fognak szólni.

Thomas Mann: Jakob, Jakob, a bibliai ósáta, az ó-testamentumnak e rejtélyes és honvont alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A ravasz úriember, aki túl lencsésért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát a furfangos csalélet csalja ki atyja áldását, a tiszteltreméltó pátriárka, aki tizenkét fiúnak ad életet a legendás gazdagságra tesz szert, az álomlátó költő, az égi lajtorja élmének álmódója egyesül ebben a csodálatos figurában. A legnagyobb német író ki könyve eddigi összmondásának koronája. A hatalmas könyv 400 oldalon, gyönyörű vászonkötésben 144 lej az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portékáltság (10 lej) beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Heve Gör

Venizelosz kisebb

Athen, január 30. A görög szenátus politikai státusa é kóztatta a világ z nyét. Különösen a tőjoga volt az, am do közösségektől mutatott és ez a f ken túl, mélyen b zári egyenjogusító máiba.

A görög szenátus rája felmerült itikai státuszának retes, a szaloniki z zeti kisebbségnek a zati katasztere volt ztben szavaztak a ztben csak zsidó.

Az önálló zsidó Plastyras forradalm te meg 1923-ban. T zette a forradalm zel a technikai inté zsidóság képviselőit ben, mert hiszen ez a szaloniki zsidókra vonatkozó Görögör ra, hanem az ellen ezel elzárni a zsid rendelkezés „választ a szaloniki zsidókat, zsidók kezdetől fogz takoztak és tulajom tartotta magát az 19 Amikor 1933-ban a mányra, megszüntet választási katasztert a szaloniki zsidó vák vid idővel azelőtt le s. 1933-ban szavazot os zsidó és kereszté zelos liberális párti vakkal vette fel a hat az ö „keresztény list kormány „zsidó listá dóság így képviselői marában. Annak ell niki antiszemita eson kat, tovább folytatá dók ellen. A feszült tarthatatlanná vált, Venizelos volt minis zette magát antisze emelt szót szaloniki engései ellen.

Venizelosz

Csak néhány nappal először Venizelos elb velet irt Aron Sciakit, ki a szenátusban i zsidókat és a levél szaloniki zsidóknak, mánytól a külön zsid er visszaállítását. Ez ak, hogy a liberális elhagyjanak zsidóelle Ezzel szemben a sz aja során Sciakit sze egy a szaloniki zsidó akat kisebbségnek. Rámutatott arra, h óság éveken keresztü yek és tiltakozások u ányoktól a külön z szter megszüntetésé z ország többi lakossá zsidóságot és ezt a r tőnek tekintették má gu polgárookra nézve — Görög polgárok ondotta Sciakit szenát lelő elbánást kérünk n vesszük igénybe t.

A cionista

Sciakit beszéde élénk „Renascencia Djoudi (és) című cionista sz ranuma éles támadás a és hangsúlyozza a z t. — Mint nemzeti kisek fenn akarjuk tartani otosítani akarjuk nép osságát. Biológiai tét

Kész vagyok. És most **NIVEA**

Elég, ha munka után a kezét csak enyhén bedörzsöli NIVEA-CREME-el és a háztartási munka nem hagy semmi nyomot. On háls lesz nekünk ez a tanács, mert a kéz ápolásának nagy és bájos szerepe van. — A NIVEA-CREME teljesen behatol a bőr pórusaiba és nem hagy zsíros fénnyt maga után.

NIVEA-CREMA gazdaságos.
Ára: Lei 16. — Lei 72. —

KÖZGAZDASÁG

Besa Eugent, a Sodronyipar Rt. igazgatóját választotta meg elnökévé a cluji Kereskedelmi és Iparkamara

Cluj, január 30. A cluji kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsa keddi délután tartotta meg új elnökválasztását. Az elnökválasztó gyűlést Mircea Szenator, alelnök nyitotta meg, aki felolvasta a kamarák szövetségének központjától érkezett döntést, amely — mint ismeretes — az előző választást az elnök személyére vonatkozólag megsemmisíti. Mielőtt a szavazást elrendelte ismertette a kandidáló bizottság jelölését, mely Besa Eugent, a Sodronyipar Rt. igazgatóját és Iliescu Viktor jelölte. A szavazás megkezdése előtt felszólalt Iliescu Viktor. Kijelentette, hogy megválasztásának megsemmisítését megfellebbezte, de barátainak biztatására újból elvállalja a jelöltséget. Azután megtartották a szavazást.

Összesen negyvennégy szavazatot adtak le. A szavazások összeomlása után az elnök megállapította hogy Besa Eugent huszonöt szavazatot kapott, míg Iliescu Viktorra tizenkét szavazatot kapott. Ennek alapján Besa Eugent a cluji kereskedelmi és iparkamara elnökének választották.

Besa Eugen rövid beszédben köszönte meg a személye iránt megnyilvánult bizalmat. Hangsúlyozta, hogy nagy munka vár a kamarára, mely nemcsak a jövő nehéz küzdelmeire kell elkészülni, hanem pótolnia kell a hoz-

szas választási harcok alatt elvesztett akcióképességet és azt a reprezentatív színt, amelyre a kereskedők és iparosok érdekeinek hathatós megvédéséért szüksége van. Kéri azokat a tagokat is, akik ellene szavaztak, hogy most már álljanak melléje és segítsék munkájában, mert a legbiztosabb intenciók csak veszi át a kamara vezetését.

Pascu Valer üdvözölte ezután az elnököt. A kamara tagjainak bizalmáról és támogatásáról biztosította Besa Eugent, akinek működése elé a legnagyobbat optimizmussal tekint.

Iliescu Viktor megköszönte tizenkilenc szavazóának bizalmát és annak a reménynek adott kifejezést, hogy az elnök most már a harcoktól mentesítve, folytatni fogja azt a munkát, amelyet ő megkezdett. A nagykereskedők nevében Adrian Jacob dr. szólalt fel. Röviden vázolta azokat a sérelmeket, amelyeknek orvoslását legelőször kell kivívnia a kereskedelmi és iparkamarának, így elsősorban a forgalmi adó körül szenvedett súlyos sérelmeket. Utána a kiskereskedők nevében Tudor Grigoria beszélt, aki azt hangsúlyozta, hogy a kiskereskedők védelmét kell elsősorban forszírozni a kereskedelmi és iparkamarának.

Az elnök befejező beszéde után az ülés végetért.

Közös eladási feltételekben állapodtak meg a Magyarországról irányuló faexport képviselői

A közös osztrák-cseh-román költével szövege

Bucaresti, január 30. Ismeretes, hogy a magyar piac faellátásának megszervezése céljából érdekelt államok exportőreinek vezetőségei tárgyalásokat folytattak, amelyek eredményesen végződtek. Az érdekelt export államok képviselői közös eladási feltételeket állapítottak meg, egyéges fizetési feltételeket, valamint egyéges általános eladási feltételeket. A megállapodást az osztrák faipari gazdasági tanács, a cseh központi fabizottság és a román faipari képviselők írták alá Budapesten. A megállapodás a következő pontokat tartalmazza:

1. Egységes sortiment megállapítása, luc és egyéb fenyődeszkák számára.

2. Egységes árjegyzék megállapítása az összes fajta számára. Ezzel az árjegyzékkel kapcsolatban elhatározták, hogy azt annak alkalmazása folytán megnyilvánuló szükség szerint megváltoztatják, olyan formán, hogy az egyes szerződő felek földrajzi helyzete sem kedvezően, sem károsan ne befolyásolja a feltételeket.

3. Egységes költével megállapítása Magyarországra részére történő kötések számára.

4. Választott bíróság felállításása.

5. A magyarországi piac fekete listájának felállításása, melynek 1934. január 1-ig el kell készülnie. Ezenkívül gyors információs szolgálatot szerveznek be.

6. Ellenőrző szervezetet létesítenek, mely a szerződés kötelezettségének betartását kontrollálja. A hatodik pont öt fejezetben leszögezi az ellenőrzés módját.

Az egységes költével a következő formulában készült:

Fizetési feltételek: Az összes árak az eladó állomás fuvarmegterítéssel értendők. A szállítási tarifa későbbi megváltoztatása a fuvarbonifikáció megfelelő megváltoztatását nem igényli, hanem az az eladónak terhére esik.

A számla fizetendő:

a) Készpénzben, 30 napon belül, a számla kiállításától számítva, 2 százalékos kasszaskontóval.

b) Háromnapos elfogadvánnyal, amelyet a vevőnek az áru vétele után nyolc napon belül az eladónak át kell adnia. Az elfogadvány 30 napig kamatmentes, a többi időre nyolc százalékos kamattal fizetendő.

A határidőn túl teljesített fizetések után kasszaskontó nem jár. Ha az elfogadvány nem adatott át a megállapított időben, a fizetés azonnal és kasszaskontó nélkül esedékes. Reklamációk a megállapított fizetési határidőket nem érintik.

Általános eladási feltételek:

1. Az eladónak jogában áll minden eladásnál a megállapított mennyiségnél 10 százalékkal többet, vagy kevesebbet szállítani.

2. A szállítás a CIB által megállapított feltételek szerint történik. Minden vitás esetben, mely a szállítástól előáll, kizárólag és véglegesen a választott bíróság dönt.

3. A feladó állomást az eladó választja.

4. A szállítási határidő betartását illető

leg a hivatalos fuvarlevélben a vasút által belenyomott dátum az irányadó.

5. Ha a szállítás vismajor folytán lehetetlenné válik, vagy elhúzódik, az eladó a vevő számára esetleg előálló károkat nem felelős.

Ha a késedelem nyolc hétnél tovább tart, úgy a vevőnek, mint az eladónak jogában áll a szerződést megsemmisíteni, minden kártérítési kötelezettség nélkül. Ugyanez áll arra az esetre is, ha a szükséges behozatali engedély kiadása a költével aláírásától számított nyolc héten belül nem történik meg.

6. Reklamációk csak akkor érvényesek, ha azok legkésőbb három napon belül az áru megérkezésétől számítva ajánlott levélben közöltnél. Ha a vevő a reklámált áru expedálásáról egészben, vagy részben intézkedik, mielőtt még az árut kifogásolta volna, ezt az intézkedést az egész szállítmányra vonatkozólag a reklámálási jogról való lemondásnak tekintik.

7. A behozatali engedély illetékei a magyar vám, a vámköltségek és minden magyar illeték, valamint adó, a számla értékének átutalása, valamint a clearing költségek a vevőt terhelik.

8. Ha a vevő a költévelben megállapított fizetési és átvételi kötelezettségének nem felel meg, az eladónak jogában áll egyszerű ajánlott levélben történő értesítéssel a szállítástól előlenni. Ebben az esetben a vevő köteles az eladónak minden okozott kárt megtéríteni. A vevőnek azonban nem áll jogában az áru nemszállítása

miatt az eladótól kártérítést követelni.

9. Az áru szállítása a vevő veszélyére történik.

10. Kasszaskontó csak a számla nettó feladóállomástól számított összegéből hozható levonásba.

11. Ha a vevő különleges berakást kér, ennek költségei külön felszámíthatók.

12. A vevő köteles saját jószántából az áru megérkezése után azonnal az összes okmányokat, amelyeket a Magyar Nemzeti Bank az átulási engedély kiadásához megkövetel, az eladónak rendelkezésére bocsátani.

13. A vevő kötelezi magát, hogy az eladó által felállított szervnek mindenkor megengedi a jelen költévellel vásárolt áru megtekintését és kérésére a költévet a szervnek bemutatni.

14. Fenti feltételek zárt egészet képeznek, minden változtatás, mely azokon akár hozzáadás, akár törlés útján történik, a szerződést érvényteleníti teszi.

Megválasztották a Kishitelbank és Takarékpénztár igazgatóját. A Kishitelbank és Takarékpénztár igazgatósága gyűlést tartott, amelyen megtárgyalta a bank igazgatói állására beérkezett ajánlatokat. Az igazgatóság Hermann Samut választotta meg a Kishitelbank igazgatójává.

A Monitorul Oficial január 10-18-ik számában megjelent közlemény szerint a „Phillips” S. A. R. új igazgatóságába Carol M. Mitilneu meghatalmazott miniszter, Emanuel Pantazit, Mihail Jorát és Dr. F. Seibzedert választották be.

SPORT

A Rotter-Szollás műkorcsolyázó világbajnok-pár ma este a KKE versenyén

Cluj, január 30. Az idei téli szezonban ugyancsak kijutott a sporteseményekből Erdély fővárosának. Atraktív színpadon a jégkorcsolyázók, nemzetközi korcsolyaverseny, bajnoki küzdelmek teszik érdekessé és változatosá a téli sportok szezonját. Ezúttal azonban a fentiekkel felülmúló, a legnagyobb szenzáció számú a jövő jégeseemény színhelye lesz a KKE jégpályája.

A világ legjobb műkorcsolyázói: Rotter Baby—Szollás László páros mutatja be korcsolyázóművészetét. A magyar világbajnokpár a vasárnapi prágai európai bajnoki versenyen szabadon választott és világbajnokságot nyert programját mutatja be. A műsor a következő:

Befutó, majd Szollás félkörben tartja a hölgyet. Egykezes halálspirál, páros kadettugrás, félkaros emelőségugrás, Rotter hatosugrás, mely félkaros piruett. Ezután Szollás slágere jön: Schöller-ugrás és Schöller-futásból a levegőben egész fordulat, amely holdalát folytatódik. Kadett-tánc, emelő kadettugrás, páros piruett után különválás, Urbary-ugrás, összejövés, kettős gyors piruett, Preisceker-ugrás, holdpiruett, hosszú hasonlép ugrás, hullámos kifutás, Berliner-ugrás, páros piruett hátra, Hölgyfelmeles, hold, öngyedeles ugrás, piruett és végül hosszú kifutó. Hozzá a zene: régi bécsi valcer.

A világbajnoki kettős megelőzően Horosz Béla, Románia műkorcsolyázó bajnoka mutatja be a Seefeldben bemutatott kárt. A műkorcsolyázás művészeinek bemutatása után a KKE—Universitatea jég hókik mérkőzés kerül előtérbe.

Az általános érdeklődésre igényt tartó bemutató pontosan fél 8-kor kezdődik.

Cluj sportváros —

mondotta Lator Géza dr., a BKE itt járt jégkorcsolyázók együttesének vezetője, aki a csapat fozadtatásáról egyik budapesti sport lapnak a következőket mondotta:

— A pályaudvaron Nyisztor Virgil polgármester fogadott bennünket, majd a mérkőzésünket is ő nyitotta meg. Valóban lekövetelő szívéllyel foglakozott veünk s ezzel is tanujelét adta hogy Cluj „sportváros” jellegének kidomborítására nagy súlyt helyez. A mérkőzésnek létrehozása és lebonyolítása körül Nemes százados, az U sportvezetője, Hirsch dr.

és Somody István buzdólkodott s róluk is csak hálás emlékezéssel szólhatok.

JÉGHOKKI

Brasov—Medias 8:3. A Brasovban meg tartott városközi jégkorcsolya mérkőzésen a helyi csapat igen szép és eredményes játékokat mutatott.

A CS Ciuc jégkorcsolya csapata Ciucban 3:0 arányban győzött a bucuresti TCR együttese ellen.

FUTBALL

Budapest. Phöbus—Szürketaxi 6:6. Hungaria—Soroksár 9:0 (0:0).

Sporthírek

Sonja Hennie nyerte Európa női műkorcsolyázó bajnokságát. A második az osztrák Liselotte Landbeck, harmadik M. Vinson (Anglia) lett.

A bécsi WAC és a WSC vasárnapi Csehszlovákiába utaznak, ahol a világbajnokságra készülő keret tréningpartnernek lesznek. A WAC Prágában, a WSC Brünnben áll ki a kísérleti válogatottak ellen.

A nemzetközi olimpiai bizottság ez év májusában, negyven évvel megalapítás után Athénben fogja megtartani rendes közgyűlését, amelynek hosszú ünnepi programja lesz színházi díszelődéssel, az olimpiai bizottság tagjainak a köztársasági elnök előtt történő bemutatásával, az Akropolisson rendezendő diszünnpésséggel s Olympia és más ismert kirándulóhelyek megtekintésével.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. M. Gheorgheni. Az első versidézet Giszkalay János: Pogány Hiob dala című költeményéből való. Megjelent az Uj Kelet 1922-es évkönyvében. Minthogy könyv osztályunkban nem kapható, próbálja meg a szerzőnél, az alábbi címen: Timisoara, Bulev. Berthelot 4. A második idézet Vör Andor költeménye. Ezúgyben írjon a Mult és Jövő Budapest, Podmaniczky uca címre, ahol tudomásunk szerint Vör dolgozik.

F. J. Brasov. Egy napot késétt. Kérjük lehetőleg az esemény napján postázni. Köszönet.

A va
mars
me

Varsó, ja
cia követ
aki éppen
rel folytat
Beck jelen
német-leugy

A
euró
int

A próba

London,
tegnap me
sét. Sir Jo
ügyi expo
többek kö
kormány
tossággal
kezettnek
memorand
Az emléke
követkeke
Ezzel k
hogy Hill
ügymint
Erik Phig
aki átadta
tát.

Egy
kitő

Cluj, ja
tént test
ból felsz
Pál Gyö
1927 ben
zseffel.
te, mely
hogy Pa
kedés sz
kosság
Gyöngv
az ügy,
vért fel
bizonyít
bőlt olto
fellebbe
sági per
misített
évi börs
A bunte
Kiszaba
dig han

Newy
pénzpiac
körében
Ralph
vegyéss
tése. A
kec ka
boratór
szintéti
M'n
mai em
get is
szor t
közöns
val hoz
tot. A
állott,
kec pre
hogy
litasa

A varsói lengyel követ Pilsudszki marsallal tárgyalta a német-lengyel megnemtámadási szerződésről

Varsó, január 30. La Roche varsói francia követ felkereste Pilsudski marsallt, aki éppen Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott eszmécsereit. A marsall Beck jelenlétében tárgyalta a követtel a német-lengyel megnemtámadási szerző-

déssel kapcsolatos kérdésekről. Párizsi jelentés szerint a Journal annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Balkán-egyezmény aláírását a német-lengyel megnemtámadási szerződés megkötése még sietteti.

Az angol kormány az összes európai kormányokhoz emlékiratot intézett a leszerelés kérdésében

A próbaidő eltörlését, a támadó fegyverek megsemmisítését, Németországnak a védelmi fegyverek engedélyezését javasolja a memorandum

London, január 30. Az angol alsóház tegnap megtartotta szünet utáni első ülését. Sir John Simon külügyminiszter külügyi expozéját mondta, amelynek során többek között bejelentette, hogy az angol kormány a számára legelsőbbrendű fontossággal bíró leszerelési kérdésben elkerülné a tárgyalásokat arra, hogy memorandumot intézzen a kormányhoz. Az emlékiratot már eljuttatták a nagykövetségekhez.

Ezzel kapcsolatban jelentik Berlinből, hogy Hitler kancellár Neurath báró külügyminiszter jelenlétében fogadta sir Erik Phipps berlini angol nagykövetet, aki átadta kormánya leszerelési emlékiratát.

A Daily Telegraf szerint a kormányokhoz eljuttatott angol leszerelési emlékirat a próbaidőről való lemondást ajánlja és azt, hogy engedélyezzék Németországnak a védelmi fegyvereket. Javasolja az angol kormány a támadó fegyverek fokozatos megsemmisítését, továbbá a biztonság körülbástyázása terén a leszerelési egyezménybe olyan szakasz felvételét, amely szankciókat tartalmazzon az egyezmény esetleges megsértője ellen. Németországgal szemben a szankciók abban állna, hogy az egyezmény megsértésének megállapításakor megszüntesse a többi hatalmak azon kötelezettsége, hogy fegyverkezéseiket leszállítsák.

Egy testvérgyilkos, aki a büntetés kitöltése után akarja bebizonyítani, hogy ártatlan

A törvényszék visszautasította a per újratárgyalását

Cluj, január 30. Egy hét év előtt történt testvérgyilkosság került ma új bírósági tárgyalásra a clujai törvényszék előtt. Pál György clujai fiatalember még 1927-ben összeveszett öccsével, Pál Józseffel. A veszekedést verekedés követte, melynek az lett a következménye, hogy Pál József holtan maradt a verekedés színhelyén. Annakidején gyilkosság miatt indult eljárás Pál György ellen. A törvényszék elé került az ügy, ahol azonban a gyilkos testvért felmentették a vád alól, mert bebizonyították látták, hogy önvédelemből oltotta ki öccse életét. Az ügyész fellebbezése folytán került a gyilkosság per a clujai tábla elé, ahol megsemmisítették a törvényszék ítéletét és egy évi börtönrre ítélték a testvérgyilkost. A büntetést Pál György ki is töltötte. Kiszabadulása után azonban még mindig hangoztatta ártatlanságát és kérte

a per újrafelvételét. A vizsgálóbíró újabb tanukat hallgatott ki, akik mind azt igazolták, hogy Pál György önvédelemből ölte meg öccsét. Így került a hét év előtti gyilkosság ma ismét a clujai törvényszék második székéjére elé. A per aktáinak ismertetése után Pastia ügyész kérte, hogy a per újratárgyalását utasítsa vissza a bíróság azzal az indoklással, hogy a vizsgálóbírónak értesítenie kellett volna a törvényszéket, hogy a vizsgálót újabb bizonyítékok felmerüléseivel jár. Mivel hasonló értesítés nem érkezett a vizsgálóbíró részéről, azért a per újratárgyalása nem indokolt. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy a per újratárgyalása valóban indokolatlan és ezért visszautasították a keresetet. Pál György a döntés ellen fellebbezett a táblához.

Egy newyorki professzor vegyi úton lökéletes gyémántot állított elő

Ralph Mackee korszakos találmánya

Newyork, január 30. A newyorki pénzpiacra, különösen az ékszerészek körében nagy meglepetést okozott Ralph Mackee tanárnak egy előkelő vegyészeti folyóiratban történt bejelentése. A bejelentés szerint Ralph Mackee kategórikusan kijelenti, hogy a laboratóriumában sikerült előállítani szintetikus uton a gyémántot.

Mint hogy ez az ügy nemcsak szakmai embereket, hanem a nagyközönséget is érdekli, Ralph Mackee professzor többek felszólítására meghívott közönség előtt előadást tartott és magával hozta az általa előállított gyémántot. A közönség, amely hozzáértőkkel állott, meg volt döbbenve. Ralph Mackee professzor előadásában kifejtette, hogy a mesterséges gyémántok előállítására körül az ő találmánya is kezdeti

stádiumban van. A szintetikus gyémántok előállítása körül közvetlen elődjé, Moissan francia kémikus, a Nobel díjnak 1906-os évi nyertese. Ő volt az, aki előbb a mesterséges rubinköveket állította elő és pedig olyan példányokat, hogy azok semmivel sem különböztek a valóditól. Ez a találmánya rávezette Moissant arra hogy a gyémánt mesterséges előállításával is foglalkozzon. A tudós, amikor a gyémánt előállítására vállalkozott, pontosan a természetet akarta másolni. A gyémánt ugyanis nem egyéb kirkristályosodott szénanyagnál. A kristályosodásnak a folyamatát pontosan nem lehetett megállapítani. Azt azonban meg lehetett állapítani, hogy egészen magas hőfokra, körülbelül 3000 fok Celsiusra van szükség, azonfelül rendkívül nagy

nyomásra, hogy a természet útját meg lehessen közelíteni. Moissan metódusa abból állott, hogy grafitot folyékonyvá hevített vasércben feloldott és ilyen módon magas hőfokot tudott elérni. A masszát aztán gyorsan lehűtötte. Nemcsak zseniális elgondolást igényelt ez a munka, hanem egyéni bátorságot is. Ő maga egy fogó segítségével bedobta jeles vízbe a forró masszát. Az egyik kísérletnél majdnem életét veszítette a robbanás következtében

Moissan azonban akkor nagyon apró mesterséges gyémántot tudott készíteni, szinte mikroszkópiusan apró példányokat. Ralph Mackee professzor azonban olyan nagyokat tud előállítani, hogy már gyűrűbe is befoglalható. Az ő érdeme, hogy a gyémánt előállítását nem elméleti, hanem gyakorlati problémává tett.

Az amerikai lapok sokat foglalkoznak a találmánnyal és azt írják, hogy nagy forradalmat fog felidézni.

Az osztrák kormány végsőkéig el van szánva a náci-terror elleni harcra

Ausztria döntés előtti órákat él át — mondotta Dollfuss tegnapi beszédében

Bécs, január 30. Dollfuss osztrák szövetségi kancellár az alsóausztriai parasztszövetség gyűlésén beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy Ausztria döntés előtti órákat él át. A kormány el van szánva a terror elleni harcra s nem tűri a cseka-módszerek bevezetését. Az utóbbi hetekben robbanóanyagot és röpíratokat, mázsaszárra csempésztek be Ausztriába. A nemzetközi jogot is mélyen sértő tények ügyében Ausztria jegyzékkel fordult Berlinhez. Ha nem adnak kielégítő választ, a kormánynak el kell vonnia a konzekvenciákat és megteszi a szükséges további

lépéseket. Az osztrák kormány nem a hatalomra törő párttal harcol a nemzeti szocializmus ellen, hanem világnézete és módszerei ellen. Dollfuss örömmel vette tudomásul a szövetség azon szándékát, hogy felvonulást készítsen rendezni Bécsben a kormányhűség dokumentálására. A gyűlés a lelkesedéssel fogadott beszéd után határozatot fogadott el, amely leszögezi, hogy az osztrák parasztság sorai közül nem vezetnek hidak sem a vörös, sem a barna szocializmus felé. A parasztság békét akar, de ha kihívóan viselkednek vele szemben, meg fogja mutatni az ellenségeinek a paraszti vasöklöt.

„A keleteurópai kormányok, ha a zsidók pusztá életét védik már is tulzottan filozofizálóknak tekintik magukat“

A keleti zsidóság tragikus helyzete az Ort párizsi gyűlésén

Párizs, január 30. A Párizsban működő „ORT“ központ legutóbbi ülésén megtárgyalták a Közép- és Keleteurópa zsidóságának gazdasági helyzetét. Dr. A. Syngalowski, az ekzekutív tagjai jelentésében a következőket adta elő:

— Az év elején szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy az az elszegényedési folyamat, amely a keleti zsidóságot két évtizeddel ezelőtt a legsúlyosabb gazdasági válságba döntötte, még mindig nem zajlott le. Azok a sebek, amiket a háború okozott a zsidók gazdasági szervezetében, még mindig nem gyógyultak be. A kormányok gazdaságpolitikája különösen a zsidó kereskedelmet érintette súlyosan. Állami monopóliumok, a szövetségi intézmények kiépítése, főleg azonban a gazdasági antiszemitizmus Lengyelországban, Romániában, Litvániában és Lettorszában elviselhetetlen módon sújtotta népiüket.

A német zsidóságnak a helyzetről dr. Syngalowski ezeket mondotta:

— Nem lehet tudni, hogyan alakul a német zsidóság jogi és politikai helyzete a közeljövőben. Akik azonban a németországi zsidó életet ismerik, meg vannak róla győződve, hogy bárhogyan is alakuljon a zsidók jogállapota, a zsidó kereskedelmi elemek, ugyszintén a zsidó diplomások egzisztenciális alapja a legsúlyosabb megrendült és a német zsidóságot át kell hivatásbelileg minősíteni. Új rétegződésre van szükség, amit a német zsidóság ösztönzerűen belátott és aszerint cselekszik.

Keleteurópában az utóbbi évek katasztrofális eseményei pusztító hatással voltak. A keleteurópai zsidó harc frontokat a sajnálatos események közvetve gyöngítették, sőt demoralizáltak. Ha a kormányok a zsidó lakosság pusztá életét védik, máris tulzottan filozofizálóknak tekintik magukat és következetesen mellő-

zik a zsidók szociális, gazdasági és szellemi követelményeit. És fájdalom, éppen a nyomorok mai mélypontján szüntette be a külföldi zsidóság a keleteurópai zsidó testvérek támogatását. Azzal, hogy a zsidóság helyzete tragikusan leromlott az utóbbi hónapokban, még nem szüntek meg Európa keletjén élő testvéreink bajai, sőt nem is csökkentek. Nyugateurópa számos zsidó községében szinte „programszerűen“ mellőzik a keleteurópai zsidóság kétségbeesett egzisztenciális küzdelméhez való segítségnyújtást. Holott a mai viszonyok között az ilyen elzárkózás a legszörnyebb politika. Ki tudja, mit rejt mögötte a jövő? Amikor a német zsidók nagyilekűen támogatták a keleteurópai zsidó szakiskolák létrejöttét, még senki sem gondolt arra, hogy jöhet egy idő, amikor ugyanebben az iskolában az elűzött németországi zsidó ifjúság fog odaállani a gyalupad mellé, hogy ipari foglalkozással alapítsa meg jövőjét.

Societatea Spitalului Public Evreesc Cluj
CONVOCARE

Membrii Societatii Spitalului Public Evreesc din Cluj prin aceasta sunt convocati la

adunarea generala extraordinara pe ziua de 18 Febr. 1934 ora 12 in localitatea Chevra Kadisa din Cluj, Str. Londrei Nr. 9, cu urmatoarea ordine de zi:

1. Alegerea presedintelui Societatii. In caz ca nu se vor intruni membrii in numar suficient, adunarea se va tine in ziua de 25 Febr. 1934 ora 12 in aceeasi loc cu aceeasi ordine de zi, cand adunarea va putea aduce hotarari fara a considera la numarul membrilor prezenti. Cluj, la 30 Jan. 1934.

V. Heves
vicepresedinte

Megjelent!

Rettenetes Adolf

ragikomikus éposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak fölöttébb iavallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sirni és nevetni rajta!

Aonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvnyomdája utján. Ára 20 lej és portó.

Megjelent!

kártérítést követelni, litása a vevő veszélyére

és csak a számla nettó számított összegéből hoz

különleges berakást kér, külön felszámíthatók,

és saját jószántából az után azonnal az összes helyeket a Magyar Nemzeti Angedély kiadásához eladónak rendelkezésére

lezi magát, hogy ez eladó szervnek mindenkor költévével vásárolt áru kérésére a költévelet a

telek zárt egészet képez. toztatás, mely azokon akár törles után törő. t érvénytelenné teszi.

ak a Kishitelbank és Ta. zsgatóját, A Kishitelbank ár igazgatósága gyűlést meg tárgyalta a bank beérkezett ajánlatokat. Hermann Samut választóbank igazgatójává.

Officiál január 10-i 8-ik elent közlemény szerint a R. új igazgatóságába neu meghatalmazott mel Pantazit, Mihail Jorát zeder választották be.

mű- jok-pár rsenyén

ván buzgólkodott s róluk emlékezéssel szólhatok.

JÉGHOKKI

us 8:3. A Brasovban meg zsi jégbokki mérkőzésen a igen szép és eredményes t.

Jégbokki csapata Ciuchban győzött a bucaresti TCR

FUTBALL

Phöbus—Szurketaxi 6:6. kóksár 9:0 (0:0).

port hírek

ie nyerte Európa nőj mű- jknokságát. A második díj te Landbeck harmadik M. a) lett.

AC és a WSC vasárnapra utaznak, ahol a világba üdö keret tréningpartnerel AC Prágában, a WSC Brünn kísérleti válogatottak ellen.

zi olimpiai bizottság ez p. negyven évvel megal. Athénben fogja megtarta gyűlést, amelynek hosz programja lesz színházi

az olimpiai bizottság öztársasági elnök előtt atásával, az Akropolisz dő díszünnepséggel s más ismert kirándulóhe tésével.

RKESZTŐI NETEK

orgheni. Az első versidézet os: Pogány Hib dala című való. Megjelent az Uj Ke- önyvében. Minthogy könyv nem kapható, próbálja

él, az alábbi címen: Timi- Berthelot 4. A második ide- r költeménye. Ezügyben ír- Jövő Budapest, Podmanicz- e, ahol tudomásunk szerint

v. Egy napot késétt. Kérjük esemény napján postázni.

Felfüggesztettek egy német egyetemi tanárt, aki nyíltan fel szólalt a hitleri módszerek ellen

Stuttgart, január 30. A stuttgarter városi háza nagytermében a napokban a katolikusok a Szentév alkalmából nagygyűlést tartottak. A gyűlésen a katolikus ifjúsági szervezetek egy része is megjelent uniformisban.

Amikor az egyik szónok a Harmadik Birodalom dicséretébe kezdett, az ifjak előbb demonstratív köhögéssel, majd piszszal adtak ellenszenvüknek kifejezést. A csendőrség megbizottja jelentést

tett az esetről, mire a kormány intézkedésére az ifjúsági szervezeteket felfüggesztették.

Ezt az eljárást a tübingeni egyetem teológia tanára dr. Karl Adam nyílt ülésen szóval tette, élesen elítélve a kormány eljárást.

A Hitler kormány erre azt felelte, hogy az önérvényes teológust felfüggesztette állásából.

A lázadó kommunisták ellen meghozta ítéletét a német bíróság

Háromévi fegyház volt a legnagyobb büntetés

Berlin, január 30. A lüneburgi bíróság a napokban ítélezett abban a lázadási perben, amelyet több munkás ellen indítottak meg. A hitleri rezsim elején Lüneburgban valóságos lázadás tört ki, a munkások felfegyverkeztek és nem akarták átengedni a kampós keresztes tisztviselőknek a város házat és megátamadták a rendőrséget.

Steinmetz munkás, aki ellen az volt a vád, hogy megszervezte újonnan a már feloszlott pártot, háromévi fegyházra és politikai jogainak háromévi elvesztésére ítélték. Bormann munkást akinek az volt a büne, hogy összekött

tetést tartott fenn a berlini titkos szervezetekkel, két évre, hathónapi fegyházra és politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélték. Lohrmayer, charburgi nyomdász két évi fegyházra ítélték. A többi vádlottakat két évi fegyháztól kéthavi fegyházig ítélte a bíróság. Az egyik munkás, aki kijelentette a bíróságon, hogy nem vállal semmiféle közösséget a kommunisták kal és hivatkozott háborus érdemeire, a bíróság felmentette, azzal az indoklással, hogy az ilyen embereket vissza kell adni a tisztességes társadalomnak

Hogyan helyezkedtek el a német zsidók Palesztinában

Eddig közel hatszáz németországi gyereket helyeztek el a palesztinai kolóniákon

Jeruzsálem, január 30. A palesztinai bevándorlási hivatalok most dolgozzák fel az elmúlt év bevándorlási anyagát. Az idevonatkozó statisztika szerint az elmúlt évben 30 ezernél több bevándorló érkezett Palesztinába legális úton. Érdekes, hogy az aránylag nagyszámú bevándorlás nem érintette az ország gazdasági életét. A 30 ezer bevándorló között 8 ezer német zsidó volt. A cionista exekutív jelentései szerint a németországi zsidó bevándorlók számára 15 ezer font állott rendelkezésre és ebből 50 ezer font sterlin

get adtak az angol zsidók. Wadi Chararitban ötven német zsidó családot helyeztek el. A Haifa és Jaffa közötti partterületeken szintén jelentős számu zsidót tudtak letelepíteni. Az alexandriai zsidók ehhez a telepítéshez 15.000 font sterlinget adományoztak. Tel Aviv mellett, Maimonában ötven németországi zsidó földműves talált elhelyezkedést. Ennek a telepnek a fel szerelését kairói zsidók vállalták, akik eddig 8 ezer fontot adományoztak erre a célra.

Január hónapjában 63 gyermek jött

A könyvpiac szenzációi!

Maurois: VII, Edward és kora Lei 144 Sayers: Jelige „Gyilkosság“ Lei 28

28 lejes Detektív-sorozat:

Fitzsimmons: 70.000 tanu Childers: A rejtélyes könyv
Galopin: Hajsza a detektív után Biggers: A sárga detektív

144 lejes sorozat:

Mann: Jákob Lewis: Egy modern asszony szíve
Wells: Mi lesz holnap

60 lejes regénysorozat:

Parrott: Ex-feleség Móriéz: Rokonok
Móriéz: Porr a bor Baum: Baleset
Werfel: Nápolyi testvérek Bródy: Felesége tartja el
Bródy: A Mancj Maurice: Szerelem, örök titok
Baum: Helén Földi: A meztelen ember
Szányai: Nincs feltámadás Deval: A préda
Földi: Isten országa felé Erdős: Hajnali hegedűszó
Maurois: Asszonyok utja La Roche: Jalna lakói
Arnau: Halálra ítélem! Prévost: Akit az asszonyok szereinek
Szomory: Gyuri Bromfield: Huszonnégy óra
Zilahy: A lélek kialszik Hurst: Asszony a vonaton
Undset: Pogány szerelem Baum: Tisztítótűz
Parrott: Szabad a csók

Propaganda-kiadványaink:

Molnár: A zenélő angyal Lei 90 Zilahy: A szökevény Lei 78
Szomory: Párizsi regény Lei 90 Kuncz: A fekete kolostor Lei 90
Zilahy: Halálos tavasz Lei 57 Inveszter szakácskönyve Lei 144
Zilahy: Két fogoly Lei 90

Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség beküldése mellett vagy utánvétellel

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, január 31.

Bucuresti. 21.45: Énekhangv. 20.45: Hegedű. 21.45: Beszélő újság.

Budapest. 6.45: Torna. 9.45: Hírek. — 1.30: Zongora és gordonkahangv. 2.45: Hírek. 4: Londoni hírek felolvasás. — 5.30: Zenekari hangv. 6.20: Olasz nyelvoktatás. 6.50: Énekhangv. 7.25: Muzsikáló versek előadja Várady Aranka és Kiss Ferenc (grammofonlemezekkel). — 8.15: Cigányzene. 9.50: Zenekari hangv.

Bécs. 19: Rádiózenekar.

Berlin. 19: Schrammel-lemezek.

Langenberg. 22.45: Grammofon.

Stuttgart. 21: Mozart est.

Varsó. 20: Könyvü zene dalokkal.

Milánó. 20.10: Grammofon.

Róma. 20.50: Opera.

Prága. 20.50: Rádiózenekar.

Pozsony. 17.35: Grammofon.

Csütörtök, február 1.

Bucuresti. 17.30: Hírek. 17.45: Zenekari hangv. 18.45: Operaközvetítés. — Közben hírek

Budapest. 6.45: Torna. Utána grammofon. 9.45: Hírek. 12.05: Zenekari hangv. 4: Mesedélután. 6: Angol nyelvoktatás. 6.30: Zongorahangv. — 8.45: Külügyi negyedóra. 9: Hírek. 10: Katonazene. — 11.30: Jazz.

Bécs. 19.25: Szimf. hangv. Talmányf Emil hegedűművészzel.

Breslau. 19: Wagner zene.

Stuttgart. 18.15: Weber: Asz-dur zongoraszónata.

Varsó. 20: Hangverseny.

Milánó. 21: Opera.

Róma. 20.45: Szimf. hangv.

Prága. 19.45: Szimf. jazz. 22.45: Rádiózenekar.

Belgrád. 20.30: Áriaest. 22.45: Tánclemezek.

APRÓ

HIRDETÉSEK

Egyezeri költsémenél egy szó 2 lej. vastabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírtkeresőknek 30 számalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Figyelem! A bukaresti elismert Grossmann-féle kóser vendéglő volt tulajdonosa Constantában Str. Traian 15 alatt kóser vendéglőt nyitott.

Kiadó üzlethelyiség májusra. Piata M. Viteazul 39. Értekezni háztulajdonosnál.

Hidmérleg 3000 kilogramos olesón eladó. Salamon Sámuel Cluj, Calea Victoriei 63. Telefon 3-66.

Register kasszát veszek kéz alatt. Salamon Samuel Cluj, Calea Victoriei 63. Telefon 3-66.

Butorozott szoba fürdőszoba használat tal és központi fűtéssel kiadó. Cim a kiadóban.

Jó álláshoz juthat azon 35-40 éves izr. uriember, aki feleségül venne kellemes külsejű, intelligens hivatalnoklányt. Kelengyém, butorom van. Leveleket „Biztos jövő” jellegre a kiadóhivatalba.

Németországból, akiket Jezreej völgyében és Ein Charod kolónián helyeztek el. Az októberben érkezett 450 gyermek elhelyezése simán ment és ezek ma már kitünően érzik magukat. A német ország zsidó diplomás emberek száma óra óra lakásról gondoskodik és kidolgoztak egy tervet, hogy két év alatt átminősítsék őket olyan foglalkozásra, amely Palesztinában kenyeret ad. Ilyen átminősítő telepeket létesítenek Talpiotban, Mikve Jiszraelben és más helyeken. Főleg mezőgazdasági foglalkozásokra fogják ezeket az elemeket kiképezni.

Nr. 84-1934.

Avis

Comitetul de Ajutorare al Municipiului Cluj publică licitație pentru alimentele și combustibilul necesar ajutorării somerilor din Cluj, pe ziua de 7 Februarie (Miercuri) ora 4 p. m. — în strada Cogălniceanu Nr. 4. Biroul Comitetului si anume:

10.000 kgr fasole
30.000 „ făină de pâine — integrală
3.000 „ slănină de topit
10.000 „ carne de vită, calitatea
300.000 „ lemne, stejar clasa I.

Ofertele scrisse și sigilate se vor depune la biroul Comitetului până Miercuri 7 Februarie anul eurentora 12 a. m. iar desfacerea lor se va face în ora 4 p. m. fata Comitetului de Ajutorare.

Plata furniturilor se face prin Banca Natională a României filială Cluj. Pentru faună și fasole se va depune mostre, inaintea Comitetului, conform condițiilor din caetul de sarcini.

Caetul de sarcini și informațiuni, la Biroul Comitetului, în orele de serviciu.

Comitetul de Ajutorare al Municipiului Cluj

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szerda este 8 órakor: Pillangókisasszony.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Jessica, a gettó leánya, Megrendítő film, főszerepekben: Irene Dunne és Richard Cortez.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Titokzatos Gran, Izgalmas rendőrfilm, főszerepekben: Hans Albers, Olga Teichowa.

THE ITALIAN PALESTINE LINE

Constanta—Palesztina 4 nap alatt ss. „PROGRESSO”.
Indul február 2-án.
ss. „RISVEGLIO”.
Indul február 16-án.
Istanbul—Rhodos—Halifa—Jaffa
I. oszt. 9000.— tur retour
II. oszt. 6000.— tur retour
Jegyét megválthatja a Wagons Lits-Cook, Hamburg Amerika-Linje, az Európa utazási irodában, Zjor-Ljovd, valamint a képviselőteknél.
LAZAR BERCOVICI CONSTANTA.

Lei 75-

Lei 175-

Lei 95-

Csak néhány napig!

Leltári kiárusítás

Csak néhány napig!

Lei 150-

folytán P O T O M árért

Lei 195-

vásárolhat cipőt!

HOFFMANN cipőáruházban Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.

Lei 350-

Lei 295-

Lei 250-

HIREK

A Joint alelnöke Európába jön. New Yorkból jelentik: Jammes M. Rosenberg az amerikai Joint alelnöke az „Olimpic” hajón Európába utazott, hogy a német zsidó menekültek segélyezésére ügyében tárgyalásokat folytasson Jammes Mac Donald népszövetségi menekültügyi főbiztosával és az európai zsidó szervezetek vezetőivel. Rosenberg fel fogja keresni a különböző európai országokat, hogy a németországi menekültek helyzetét tanulmányozza.

Japán diplomáciai lépéseket tesz Moszkvában Sztalin legutóbbi japánellenes beszéde miatt, Londonból jelentik: A tokiói külügyminisztérium meg akarja szerezni Sztalin legutóbbi beszédének hiteles szövegét s ennek birtokában diplomáciai lépést fog tenni Moszkvában felelős orosz államférfiak újabb sorozatos, igaztalan japánellenes támadásai miatt.

Február 1-10 ig mindennap nézze meg a Lepage leltári vásár olcsó kártyáit.

A lengyel miniszterelnök és kereskedelmi miniszter résztvesznek a telaviv mintavásáron. Varsóból jelentik: A kormányhoz közelálló lapok tudni vélik, hogy Jendzejewicz lengyel miniszterelnök és Zarzycki kereskedelemügyi miniszter tavasszal Palesztinába utaznak, hogy résztvegyenek a telavivi mintavásár lengyel pavillonjának ünnepélyes megnyitóján.

Helsinkit ismét izgalomban tartja a titokzatos repülőgép. Helsinkiből jelentik: A finn fővárost nemrégiben egy titokzatos idegen repülőgép tartotta izgalomban. A város felett megjelent egy idegen repülőgép, néhányszor megkerülte a várost és nyomtalanul eltűnt. Újabb Helsinkiből leadott hírszerint, a titokzatos repülőgép ismét megjelent a város felett, de ezúttal nem tett több körszét a város felett, mint előzőleg, hanem egyszeri megjelenés után nyomtalanul eltűnt. Az üldözése nem tudta utolérni és eredménytelenül tért vissza a repülőtérré.

Az amerikai cionista vezetők a washingtoni angol követnél. Washingtonból jelentik: Morritz Rothenberg, az amerikai cionista szervezet elnöke, dr. Stephen Wise, az amerikai zsidó kongresszus elnöke, Louis Lipsky, a cionista ekzekutív tagja és az amerikai cionista mozgalom más vezető egyéniségei delegációjában keresték fel Lindsay washingtoni angol követet, akinek átnyújtották az amerikai cionista szervezet tiltakozó rezolúcióját a palesztinai bevándorlás korlátozása ellen. A rezolúciót a január 10-én Newyorkban megtartott hatalmas népröplés szavazta meg. Az angol követ válaszában közölte a delegációval, hogy az átiratot továbbítani fogja az angol kormány illetékes ténnyezőihez.

Irodafelkészítés: 248 Lei

1 Pelikán írócépszalag 20 iv Karbonpapír, 50 iv írócémpapír, 1 Parker rendszerű tolltű 14 karátos aranyhegyvel, 1 mappá levélpapír (10/10), 1 elegáns vászonagend. 1934-re 1 Kohnor notesz írón — a LEPAGE Cluj leltári vásáron február 1-10-ig. Postán fizetve portó 24 lej, utánvétel portó 34 lej. Cim: Lepage papírüzlet Cluj.

Május 20-án indul Délamerikába a Graf Zeppelin. Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin első délamerikai útjára május 26-án indul el. Ettől kezdve július 21-ig minden négy héten, az után pedig minden második szombaton megfogja tenni a léghajó ezt az utat. Rio de Janeiróban és Friedrichshafenben külön erre a célra kirendelt repülőgépek fogják várni a léghajót, amelyek továbbítani fogják a postát s az utasokat Berlinbe, illetve Buenos Airesbe.

Ingyen látványosság. Nézze meg a Lepage leltári vásár olcsó kártyáit február 1-10-ig.

A palesztinai főkörmányzó 25 ezer fontos kölcsönt folyósított a Vaad Leumi nak. Jeruzsálemből jelentik: Sir Arthur Wauchope, palesztinai főkörmányzó 25 ezer fontot utalt ki kölcsönképpen a Vaad Leuminak a héber tanítók hátrálékos fizetéseinek kiegyenlítésére.

Náci-ítéletek rémhír terjesztésért. Berlinből jelentik: A berlini rendkívüli bíróság kilenc hónapi elzárásra ítélte el egy asszonyt, mert elmondotta, hogy milyen brutális elbánásban részesült a koncentrációs táborban, ahová néhány hétre betoloncolták. Egy zsidó kereskedő nyolc hónapi fogházra ítélte el a bíróság, mert elmondta, hogy saját szemével látta, a mint az S. A. emberei több zsidót megölték. Mint ismeretes, a rémhírterjesztéssel vádolt embereknek a bíróság nem adja meg a lehetőséget, hogy állításukat bizonyítsák. Akkor is elítéli a bíróság a vádlottakat, ha a közvélemény által jólismert rémtetteket mond tovább.

A Keren Kajemeth újabb huszonegy parcellát osztott ki a haifai öbölben. Haifából jelentik: A Zsidó Nemzeti Alap és a Palestine Economic Corporation együtte tanácsa újabb huszonegy kérvényt hagyott jóvá, a haifai öböl új ipari zónájában levő parcellák kiosztására. A kiosztott telkeket ipari üzemek építésére használják fel.

Megnyílt a nemzetközi hidrológiai szövetség kongresszusa. Zürichből jelentik: A nemzetközi hidrológiai szövetség kongresszusa ma megnyílt. A kongresszus résztvevői szerdán és csütörtökön Davosban és St. Moritzban folytatják tanácskozásait.

Lepage leltári olcsó vásár február 1-10-ig. Könyv, kotta, díszmű, irodafelkészítés potom áron.

Amerikai hírek. Londonból jelentik: A buzakonferencia bizottságának ülésén tárgyalták az amerikai kormány azon javaslatát, hogy az Európába irányuló árúk árát az összes buzaminőségnek a legalacsonyabb arányában állapítsák meg. Kanada és Ausztrália támogatta a javaslatot, az argentinai kormány azonban szabadkezet kíván magának fenntartani az exportált buza árának megállapítása terén. A bizottság kvóta-elosztási igényeket is megvitatja. — A Chicago Tribune európai kiadása közli a hírt, hogy az amerikai kormány már közelebről megvalósítja tervét, az egyetlen központi jegybank alapítását, amelynek vezetőjét az elnök nevezi ki. A jegybankok helyébe lépő központi jegybank átveszi a jegybankok aranykészletét, új bankjegyeket fog kibocsátani, míg a mostaniakat beváltják.

Legközelebb a ROYAL Mozgóban a magyar filmgépjártás díjadala (Hunnia film Budapest) „EGY ÉJ VELENCÉBEN” BALLA LICI (A „Színházi Életről” ismert új pesti csillag), Gombaszögi Ella, Tino di Pattiera (a milánói Scalatól), Zene J. Strauss, Monopol: Favoritfilm Timisoara. Ma szerdán: URI BETÖRŐK, Izgalmas vendülfilm.

Ismét megkezdődtek Madridban a főiskolai előadások. Madridból jelentik: Az utóbbi néhány héten lefolyt állandó spa nyolcórás előadások miatt az egyetemeken szünetelt az előadás. A főiskolai sztrájk — mint Madridból jelentik — véget ért. Az előadásokat a tegnapi nap folyamán már meg is kezdték.

A tárgyalóteremben leartóztatták a többször megidézett tolvaj sofőrt. Nicolae Constantin cluj-i sofőr a lopási ügyét már többször tüzte ki tárgyalásra a cluj-i törvényszék, de mindannyiszor el is halasztották, mert hol a vádlott Nicolae, hol pedig a feljelentő Stoica mérnök nem jelentek meg. A vád ellene az, hogy még néhány évvel ezelőtt huszszor lej értékű autóalkatrészt lopott Stoica mérnöktől. A mai tárgyaláson a változatosságért Nicolae vádlott jelent meg, míg a feljelentő Stoica maradt távol. Már már újból s'került megusznia a sofőrnek a tárgyalást, amikor Patea ügyész kijelenti, hogy harminc napi vizsgálati fogságot rendeljenek el a tolvaj ellen, mert nincs rendesen bejelentett lakása és így legközelebb, ha tárgyalásra kerül a sor, legalább biztosan „kéznel” lesz. A bíróság tanácskozására vonult vissza majd úgy döntöttek hogy harminc napig egyelőre fogva marad a sofőr. Az elnök megnyugtatta a hírhallatára megnyúlt arcú sofőrt hogy ha akar „fellebbezhet”.

Nagy gyárüzemeket építenek Ankarában. Ankarából jelentik: A kisázsiai török fővárosban közelebről megkezdik a már régebben tervbe vett gyárak építését. Elsősorban vas- és acél, szövőüveg és papírgyárak építését tűzték ki célul. Az egyre nagyobb méreteket öltő iparosítás miatt csökkent mezőgazdasági munkásokat a legmodernebb gépekkel fogják pótolni.

Hlinka András megoperálták. Prágából jelentik: Hirt adtunk arról, hogy Hlinka András a tót autonomista törekvések egyik vezére már hosszabb ideje súlyos beteg. A tót politikus állapotában most rosszabbodás állott be. Beszállították a nagyszombati kórházba, ahol újabb operációt hajtottak végre rajta.

Az elmúlt évhez viszonyítva fellendülés mutatkozik a gyáriparban. Bécsből jelentik: A gyáripar kimutatásai szerint az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva mintegy tíz százalékos fellendülés mutatkozik a gyáripari termelésben. Ezzel szemben arról nem érkezett jelentés, hogy hasonló arányban csökkent volna a múlt évhez viszonyítva a munkanélküli gyári munkások száma.

1712 hasábos új lexikon. A Genius együttes új lexikon a könyvkiadás csodája a legújabb adatokkal kibővíttet hatalmas kötet 1712 hasáb 800 kép 32 műveléssel remek nverszónkötetben, az összes emberi ismeretek tárháza. Az új Genius Lexikon most 108 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portó költség előzetes befizetésével vagy utánvétel.

RAPRÓL NAPRA

Yvonne Vallée, Maurice Chevalier filmszínész elvált felesége közelebről divatszalonot nyit a francia fővárosban

A kentuckyi Perry Country fogházába felfegyverezett, álarcos csoport hatolt be, ahol hatalmukba kerítettek egy husz éves néger s azután elhajították vele. Üldözöbe vették a csoportot, de nem tudták őket beérni. Később az erdő egyik fáján megtalálták a néger akasztott hulláját, amelyet negyven jegyveregző járt át.

Newyorkban megkezdették a világ leghatalmasabb léggömbjének építését, amelyet sztratoszférakutatás céljaira fognak felhasználni. Az építendő az amerikai nemzeti földrajzi intézet. Anyagilag is támogatja az ügyet az amerikai hadügyi és a légügyi minisztérium is. Az óriásléggömb köbtartalma hárommillió köbláb lesz, befogata háromszor meghaladja a szovjet léggömbjének méretét. Szakértők szerint a léggömb 24 kilométeres magasságba fog felszállhatni a sztratoszférába. Tavasszal az óriásléggömb próbatúrája készen fog állani.

EGYESÜLETI ÉLET

A Pötle Cedek Egylet Clujon f. hó 28-án tartotta meg 20. évi rendes közgyűlését saját helyiségében Str. C. Baritiu 16. szám alatt. A közgyűlést Goldberger Kálmán egyetemi elnök nyitotta meg. Napirend előtt Schwartz Ignác nyomdász, az egylet volt elnöke tartott referátumot az egylet 20 éves múltjáról. Kifejezésre juttatta, hogy az egylet eredeti célja a tóra és munka nemes ideáljának a megvalósítása. Javaslatára a közgyűlés jelen gyűlést jubileárius díszgyűlésnek deklarálta. Ezután Mandelbaum Izidor, az egylet titkára terjesztette a gyűlés elé az évi jelentést, a számadatát és a felügyelőbizottság jelentését. A közgyűlés elhatározta az önszegélyezés kiépítését és még számos szociális kérdés megvalósítását a tagok érdekeiben. Elhatározta a rászoruló tagok minél nagyobb mértékben való segélyezését és a munkaképtelenné vált tagok támogatását. A közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket, a számadatokat és a költségvetést és a vezetőségnek a felmentvényt megadta. Ezután történt a tisztújítás. A választás eredménye a következő: Elnök Goldberger Kálmán, alelnök Schwartz Ignác nyomdász, pénztárnok Schwartz Sándor, jegyző Eröss Jenő, felügyelőbizottsági tagok Dávid József, Rosenfeld Mihály és Schwartz Sándor II. Tanácsnokok Abraham Mór, Róth Hermann, Herkovits Jenő, Dávid Áron, Hirsch Hermann, Holländer Sándor, Kaufmann Dávid, Lampel Jenő, Wolff Jakab, Lusztig Nándor, Kun Jenő és Lilienthal Sándor, templombizottság: Schwartz Márton gábor, Rosenfeld Armin és Salamon Samu, Gazdák: Izsák Mór és Klein Dávid, Agemenház bizottság, Elnök Glancz Jakab, bizottsági tagok: Winkler Jakab, Szenes Dénes, Ujhelyi Ignác, Blau Dezső és Mandelbaum József, Hölgybizottság: Lilienthal Sándorné, Szent Dénesné, Simon Józsefné, Schwartz Sándorné, Dávid Áronné és Hirsch Hermanné, Vigalmi bizottsági elnök Keszler Ignác.

Rettenetes Adolf, Salamon László tragikomikus epósa. Ára 20 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség befizetésével vagy utánvétellel.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A pénteken megnyíló parlamentre a Károly király elnökletével összeült minisztertanács készítette el a trónbeszédet

Letette az esküt az új kereskedelemügyi miniszter

Maniu és Vaida együtt vacsoráztak Mihalacheval, de nem békültek ki

Bucuresti, január 30. Már csak néhány nap választ el a parlament megnyitásától. A kapunyitás közeledtével láthatóan megélenkült a politikai élet egy kormánypártban, mint az ellenzék soraiban. A kormány hetek óta várt átszervezése egyelőre elmarad. A kereskedelmi és ipariügyi tárcát Vasile Sasuval töltötte be a kormány, akinek kinevezéséről szóló dekrétumot ma délelőtt alá írta az uralkodó és Sasu délután három órakor letette az esküt az uralkodó kezébe. A kormány további átszervezéséről szóló verziók azonban alaptalannak bizonyultak, sőt a bankkormányzói állás sem aktuális, mintán Anghelescu bankkormányzó egyelőre nem mondott le és továbbra is bírja az uralkodó bizalmát.

Munkában a minisztériumok

Az összes minisztériumokban lázas munka folyik. Az igazságügyminisztériumban ma délelőtt a bírák legfőbb tanácsa tartott értekezletet, amelyen Antonescu igazságügyminiszter nagy beszédet tartott, hangsúlyozván az igazság tiszteltbentartásának fontosságát és megkövetelte a bíraktól, hogy ehhez az elvhez ragaszkodjanak működésköreiben.

Negure földművelésügyi alminiszter a szövetkezetek főbb vezetőivel folytatott ma tárgyalásokat az új szövetkezeti törvény ügyében. A belügyminisztérium elhatározta, hogy a jövőben az iskolákban kötelező tantárgyként vezetik be a sportot, tekintettel annak nagy fontosságára. Már a katonai szolgálat előtt általános sportkötelezettségnek vetik alá a tanuló ifjúságot és az ezzel kapcsolatos munkálatok lebonyolítására külön vezérő bizottságot neveznek ki. A bizottság elnöke előreláthatólag Miklós herceg lesz.

Franasovicai cáfolja udvari miniszterre való kinevezésének hírére

A bucaresti lapokban tegnap az a hír terjedt el, hogy Franasovicai közlekedésügyi miniszter udvari miniszterre nevezik ki. Franasovicai ma fogadta a sajtó képviselőit és kategorikusan kijelentette, hogy egy szó sem igaz a szóbanforgó hírből és fogalma sincs arról, hogyan került a sajtóba ez a verzió.

Tatarescu miniszterelnök ma külön kihallgatáson fogadta a bolgár sajtó 8 képviselőjét, akikhez nagy beszédet intézett. A miniszterelnök méltatta a bolgár királyi pár romániai látogatásának és a két ország kormányai közötti tárgyalásoknak a jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a tárgyalások nagymértékben járultak hozzá a két ország és a két nép békés együttműködésének előmozdításához.

Nem sikerült Mihalache békevacsorája

Az ellenzék is lázasan készülődik a parlament megnyitására. A nemzeti parasztpártban Vaida és Maniu kibékítésére tesznek nagy erőfeszítéseket a párt vezetői. Az eddigi kísérletek azonban eredményteleneknek bizonyultak. Mint lapunk tegnapi számában jeleztük, Mihalache tegnap este vacsorán látta vendégül Maniut és Vaidát. A Dimineata értesülése szerint azonban nem sikerült létrehozni a politikai békét a két erdélyi pártvezér között. A lap tudni véli, hogy Vaidát még jobban elkésérettették az utóbbi napok eseményei és különösen a maniuista sajtó, illetve a Románia Noua újabb támadásai.

A szociáldemokraták vezérő bizottsága tegnap értekezletet tartott a párt bucaresti székházában, amelyen megbeszéltek, hogy milyen magatartást fognak tanúsítani a szenátusban a parlamenti választások, az ostromállapot és a cenzura kérdésében.

Tunjan, mint ismeretes, Cernautiban és Gorjban választották meg képviselőnek. A radikális párt elnöke a cernaui mandátumára optál és a gormjegei mandátumot Petrescu ezredes kapja. Emiatt Osteanu professzor, a Iunian-párt bucovinai tagozatának elnöke kilépett a pártból.

Bucuresti, január 30. A kormány ma

Sztrájkba lépett a bruxi szénbányavidék munkásainak egyrésze

Prága, január 30. A bruxi szénbányavidéken a munkásság egyrésze fokozott biztonsági intézkedések és béremelések követelése miatt sztrájkba lépett. Néhány száz sztrájkoló munkás a tárnokban maradt, de szintén résztvesz a munka-

a királyi palotában minisztertanácsot tartott, amelyen Károly király elnökölt. A minisztertanácson véglegesen megfogalmazták a trónbeszédet. A minisztertanács előtt Sasu, az új kereskedelemügyi miniszter letette a király kezébe az esküt.

A Lupta szerint Sasu kinevezése után néhány hét múlva változások lesznek, a mennyiben a kormányban helyet kap Cos tinescu is. Lepadatunak pedig komolyabb tárcát nyújtanak. Ma foglalta el a hivatalát Vladjeanu, az új pénzügyi államtitkár is, aki a kincstári ügyeket fogja vezetni és ő állítja össze a költségvetést is.

beszűntetésben. A bányák igazgatóságai közbiztonsági okokra hivatkozva, rendőrközbeavatkozást követelnek. Azt állítják, hogy a bányák épsége a sztrájkolók jelenléte miatt veszélyeztetve van.

Idegenellenes zavargások történtek ki Nyugatausztráliában

London, január 30. A nyugatausztráliai Charlsburiben idegenellenes zavargások történtek ki. A tömeg öt szállodát s tizenhárom üzletet, amelyek külföldiek tulajdonát képezik, megrohmozott. A berendezést kidobták az utcákra, ott máglyát raktak belőlük és elégették. A karhatalommal folytatott közelharcban többen

halálos sebeket kaptak. A zavargók járműveket akartak megszerezni, hogy a szomszédos városokban folytassák az idegenek elleni akciót, de ebben a szándékukban a karhatalmi megerősítések megakadályozták őket. A zavargásoknak az az oka, hogy külföldi bevándorlókat okolják az ausztráliai bérleszállításokért.

Egy emigráns orosz herceget a timisoarai munkanélküli konyhán agyonlőtt elhagyott szerelmese

Egy napon két gyilkosság történt Timisoaran

Timisoara, január 30. Két gyilkosság tartja izgalomban Timisoara közvéleményét. A büntettek egyike egy orosz emigráns herceg változatos és tragikus szomorú életének vetett három revolverlövessel véget. Ma délelőtt egy feldult külsejű asszony jelent meg a gyárvaros munkanélküli konyha helyiségében és Paul Vladimirovics herceget kereste. A herceg ugyanis hosszú idő óta a munkanélküliség keserű kenyerét eszi és az utóbbi hónapokban a munkanélküliek konyhájának szegényes menüjére volt utalva. A nő és a herceg között rövid vita támadt. A körfülálló észre sem vették, amikor a feltűnően szép, fiatal asszony előkapta ridiküléből revolverét és az asztal mellett ülő hercegre háromszor belelőtt. Paul Vladimirovics azonnal holtan fordult le a székéről.

A merénylő asszony letartóztatásánál megállapította a rendőrség, hogy a gyil-

kosság szerelmes asszony bosszúműve. Paul Vladimirovics a forradalom utáni években került el Timisoarára és ott egy aradi nővel élt vadházasságban. Az együtt léte két gyermek is származott. A herceg, akinek birtokát Ukrajnában elkobozták, felemészítette a magával hozott értékeket és aztán alkalmi munkából élt. Munkakeresés közben Bucarestbe is eljutott, ahol azonban megbetegedett és az egyik kórházban ápolták. Itt ismerkedett meg Mina Cioban beszarabiai ukrán nővel, aki a kórház ápolónője volt. A beteg és ápolója között szerelmek fejlődött ki, mely a herceg felgyógyulása után viszonyul folytatódott. A herceg ezután a nővel együtt Brailába ment, ahol munkát kapott és ott is néhány hétig élt együtt.

Munkalehetőségének elvesztése után Paul Vladimirovics visszatért Timisoarára és új szerelmének ígéretet tett, hogy rövidesen magához fogja hívni. Ez azonban

nem történt meg, mire Mina Cioban néhány nappal ezelőtt Timisoarára érkezett. Itt aztán megtudta, hogy Paul Vladimirovics ugyszólván nős ember, akinek két gyermeke van. Ilyen előzmények után következett be a mai gyilkos merénylet, amely Timisoarán óriási szenzációt keltett.

Előző este Timisoarán még egy gyilkosság foglalkoztatta a rendőrséget. A jőzsefvárosi Rosenthal-féle vendéglőben együtt boroztak Sionca Toma okisdalai hentes és Martin Ursu timisoarai hentes. A helyiségbe lépett Rotariu Pavel mészáros, aki Sioncának üzlettársa. Ez felszólította Sioncát, adjon át neki elszámolásukból eredő 4000 lejt, amit Sionca megtagadott. Veszekedés kezdődött, amit Sionca úgy akart elkerülni, hogy távozni készült.

Már az ajtóban volt amikor Rotar revolvert vett elő és három lövéssel leterítette Sioncát. Sionca azonnal meghalt, Rotariut letartóztatták.

Hindenburg elismerését fejezte ki Hitler egyéves teljesítménye felett

Berlin, január 30. Hindenburg elnök a Hitler kormány uralomra kerülésének első évfordulója alkalmából levelet intézett a kancellárhoz, amelyben elismerését és köszönetét fejezte ki a nemzeti újjáépítés terén tett előrehaladásért s annak a reményének ad kifejezést, hogy a kancellár és munkatársai továbbra is sikerrel fogják folytatni az eredményes munkát. Müller birodalmi püspök elrendelte az összes evangélikus templomok fellobogozását. A középületek is zászlódszít öltenek az évforduló alkalmából.

A török külügyminiszter ma a román fővárosba érkezik

Ankara, január 30. Tefvik Rüksdy bey török külügyminiszter hajón utban van Constanta felé, ahová érkezését mára várják. Szerdán a török külügyminiszter Bucarestben tárgyalni fog Titulescuval. Ha a román külügyminiszter egészségi állapota ezt megengedi, Tefvik Rüksdy vele együtt utazik Belgrádba. A jugoszláv fővárosba érkezésüket péntekre várják. Ugyanakkor már Belgrádban lesz Maximos görög külügyminiszter is.

Dr. Fischer József előadása a Bné Jiszráélban. Folyó hó 31-én, szerdán este 9 órakor a neológ hitközség iskolatermében nagygyűlést tart a Bné Jiszráél cionista ifjúsági kulturkör, melynek keretében dr. Fischer József tart előadást. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Bizalmi állás óvadékkal a szombat és zsidó ünnepek megtartásával azonnal elfoglalható. Cim a kiadóhivatalban.

A Zsidó Kórházból hölgybizottsága közli, hogy az idei Kórházban különböző közbejött akadályok miatt nem tartható meg. A bál rendezésege ezután mond köszönetet mindazon hölgyeknek, akik egyenesen megható lelkesedéssel és a kórház iránti szeretettel vettek részt a gyűjtésben, melynek eredménye igen nagy mértékben járult hozzá a végtelenül fontos emberbaráti intézménynek a fenntartásához. Ugyancsak hálás köszönetet mond a vezetőség azon hölgyeknek is, akik természetbeni adományaikkal járultak hozzá a bál, illetve a kórház anyagi alapjának gyarapításához. Es végül köszönetet mond a vezetőség mindazoknak, akik anyagi képességükhöz mért áldozatkészséggel változták meg tiszteltjegyüket és kéri, hogy tartsák meg továbbra is jóindulatukban az erdélyi zsidóságunk ezt a nagystilű, szociális intézményét, amely évente sok zsidó betegnek nyújt enyhülést és gyógyulást.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa plătite No. 22

14. Tel. Havonta 60 füldre; félévre 120 füldre; KELLEZÉSÉRE KÖRÖLMEZŐ

Hube

Hube vész. Cs fakad.

S méler Ném telletés

Eluta azokkal eliztek miatt.

Hube elment zsidó v zsidó P

A N zsidó nem me a zsidó ország a zsidó tatlan, mé, me bál, a zsidó k meg va calata mások

Arno vonta s rába n

Lion Ludvig cionizm

De h Celta nagyví szeretet

Wass halt a s De S hard, s egyedi Küll marabb leszina kivetet

A va

Ha jelenle még le akik n ményes ság lá ni: mi hogy e résük

Már inkban ben eg táraia hóis k

A v torikus pusztit intelle ség já a töme vad, ó a szell ták m

A v a váru viláig zeteköz telé h

A k és kie világh dasági

A emek reakci nacioi tetője

A t toik le kényes egekb öserde bolon

A s zelle tömeg vertá

UJ KELET Legújabb hírek

A pénteken megnyíló parlamentre a Károly király elnökletével összeült minisztertanács készítette el a trónbeszédet

Letette az esküt az új kereskedelemügyi miniszter

Maniu és Vaida együtt vacsoráztak Mihalacheval, de nem békültek ki

Bucuresti, január 30. Már csak néhány nap választ el a parlament megnyitásától. A kapunyitás közeledtével láthatóan megéledt a politikai élet egy a kormánypartban, mint az ellenzék soraiban. A kormány hetek óta várt átszervezése egyelőre elmarad. A kereskedelmi és ipariügyi tárcát Vasile Sassuval töltötte be a kormány, akinek kinevezéséről szóló dekrétumot ma délelőtt alá írta az uralkodó és Sassu délután három órakor letette az esküt az uralkodó kezébe. A kormány további átszervezéséről szóló verziók azonban alaptalannak bizonyultak, sőt a bankkormányzói állás sem aktuális, miután Anghelescu bankkormányzó egyelőre nem mondott le és továbbra is bírja az uralkodó bizalmát.

Munkában a minisztériumok

Az összes minisztériumokban lázas munka folyik. Az igazságügyminiszteriumban ma délelőtt a bírák legfőbb tanácsa tartott értekezletet, amelyen Antonescu igazságügyminiszter nagy beszédet tartott, hangsúlyozván az igazság tiszteltbentartásának fontosságát és megkövetelte a bíraktól, hogy ehhez az elvhez ragaszkodjanak működésükben.

Negure földművelésügyi alminiszter a szövetségek főbb vezetőivel folytatta ma tárgyalásokat az új szövetségeti törvény ügyében. A belügyminiszterium elhatározta, hogy a jövőben az iskolákban kötelező tantárgyként vezetik be a sportot, tekintettel annak nagy fontosságára. Már a katonai szolgálat előtt általános sportkötelezettségnek vetik alá a tanuló ifjúságot és az ezzel kapcsolatos munkálatok lebonyolítására külön vezérő bizottságot neveznek ki. A bizottság elnöke előreláthatólag Miklós herceg lesz.

Franasovici cáfolja udvari miniszterrel való kinevezésének híreit

A bucuresti lapokban tegnap az a hír terjedt el, hogy Franasovici közlekedési miniszter udvari miniszterré nevezik ki. Franasovici ma fogadta a sajtó képviselőit és kategorikusan kijelentette, hogy egy szó sem igaz a szóbanforgó hírből és fogalma sincs arról, hogyan került a sajtóba ez a verzió.

Tatarescu miniszterelnök ma külön kihallgatáson fogadta a bolgár sajtó 8 képviselőjét, akikhez nagy beszédet intézett. A miniszterelnök méltatta a bolgár királyi pár romániai látogatásának és a két ország kormányai közötti tárgyalásoknak a jelentőségét és hangsúlyozta, hogy a tárgyalások nagymértékben járultak hozzá a két ország és a két nép békés együttműködésének előmozdításához.

Nem sikerült Mihalache békevacsorája

Az ellenzék is lázasan készülődik a parlament megnyitására. A nemzeti parasztpártban Vaida és Maniu kibékítésére tesznek nagy erőfeszítéseket a párt vezetői. Az eddigi kísérletek azonban eredményteleneknek bizonyultak. Mint lapunk tegnapi számában jeleztük, Mihalache tegnap este vacsorán látta vendégül Maniut és Vaidát. A Dimineata értesülése szerint azonban nem sikerült létrehozni a politikai békét a két erdélyi pártvezér között. A lap tudni véli, hogy Vaidát még jobban elkeserítették az utóbbi napok eseményei és különösen a maniuista sajtó, illetve a Románia Noua újabb támadásai.

A szociáldemokraták vezérő bizottsága tegnap értekezletet tartott a párt bucuresti székházában, amelyen megbeszéltek, hogy milyen magatartást fognak tanúsítani a szenátusban a parlamenti választások, az ostromállapot és a cenzura kérdésében.

Tunjan, mint ismeretes, Cernautiban és Gorjiban választották meg képviselőnek. A radikális párt elnöke a cernauti mandátumára optál és a gorjegyvei mandátumot Petrescu ezredes kapja. Emiatt Oresteau professzor, a Iunjan-párt bucuresti tagozatának elnöke kilépett a pártból.

Bucuresti, január 30. A kormány ma

a királyi palotában minisztertanácsot tartott, amelyen Károly király elnökölt. A minisztertanácson véglegesen megfogalmazták a trónbeszédet. A minisztertanács előtt Sassu, az új kereskedelemügyi miniszter letette a király kezébe az esküt.

A Lupta szerint Sassu kinevezése után néhány hét múlva változások lesznek, a mennyiben a kormányban helyet kap Costinescu is. Lepadatunak pedig konvolyabb tárcát nyújtanak. Ma foglalta el a hivatalát Vladjeanu, az új pénzügyi államtitkár is, aki a kincstári ügyeket fogja vezetni és ő állítja össze a költségvetést is.

Sztrájkba lépett a bruxi szénbányavidék munkásainak egyrésze

Prága, január 30. A bruxi szénbányavidéken a munkásság egyrésze fokozott biztonsági intézkedések és béremelések követelése miatt sztrájkba lépett. Néhány száz sztrájkoló munkás a tárnákban maradt, de szintén részt vesz a munka-

szünetelésben. A bányák igazgatóságai közbiztonsági okokra hivatkozva, rendőri közbeavatkozást követelnek. Azt állítják, hogy a bányák épsége a sztrájkoló jelenléte miatt veszélyeztetve van.

Idegenellenes zavargások törttek ki Nyugat-ausztráliában

London, január 30. A nyugatausztráliai Charlsburiben idegenellenes zavargások törttek ki. A tömeg öt szállodát s tizenhárom üzletet, amelyek külföldiek tulajdonát képezik, megrohmozott. A berendezést kidobták az utcákra, ott máglyát raktak belőlük és elégették. A karhatalommal folytatott közelharcban többen

halálos sebeket kaptak. A zavargók járműveket akartak megszerezni, hogy a szomszédos városokban folytassák az idegenek elleni akciót, de ebben a szándékukban a karhatalmi megerősítések megakadályozták őket. A zavargásoknak az az oka, hogy külföldi bevándorlókat okolják az ausztráliai bérlésállításokért.

Egy emigráns orosz herceget a timisoarai munkanélküli konyhán agyonlőtt elhagyott szerelmese

Egy napon két gyilkosság történt Timisoaran

Timisoara, január 30. Két gyilkosság tartja izgalomban Timisoara közvéleményét. A büntettek egyike egy orosz emigráns herceg változatos és tragikus szomorú életének vetett három revolverlövésével véget. Ma délután egy feldult külsejű asszony jelent meg a gyárváros munkanélküli konyha helyi ségében és Paul Vladimirovics herceget kereste. A herceg ugyanis hosszú idő óta a munkanélküliség keserű kenyerét eszi és az utóbbi hónapokban a munkanélküliek konyhájának szegényes menüjére volt utalva. A nő és a herceg között rövid vita támadt. A körülálló észre sem vették, amikor a feltűnően szép, fiatal asszony előkapta ridkülléből revolverét és az asztal mellett ülő hercegre háromszor belelőtt. Paul Vladimirovics azonnal holtan fordult le a székéről.

A merénylő asszony letartóztatásánál megállapította a rendőrség, hogy a gyil-

kosság szerelmes asszony bosszúműve. Paul Vladimirovics a forradalom utáni években került el Timisoarára és ott egy aradi nővel élt vadházasságban. Az együtt létből két gyermek is származott. A herceg, akinek birtokát Ukrajnában elkobozták, felemészttette a magával hozott értékeket és aztán alkalmi munkából élt. Munkakeresés közben Bueurestibe is eljutott, ahol azonban megbetegedett és az egyik közkórházban ápolták. Itt ismerkedett meg Mina Cioban beszarabiai ukrán nővel, aki a kórház ápolónője volt. A beteg és ápolója közötti szerelem fejlődött ki, mely a herceg felgyógyulása után viszonyra folytatódott. A herceg ezután a nővel együtt Brailába ment, ahol munkát kapott és ott is néhány hétig élték együtt.

Munkalehetőségének elvesztése után Paul Vladimirovics visszatért Timisoarára és új szerelmének ígéretet tett, hogy rövidesen magához fogja hívni. Ez azonban

nem történt meg, mire Mina Cioban néhány nappal ezelőtt Timisoarára érkezett. Itt aztán megtudta, hogy Paul Vladimirovics ugyiszólván nő ember, akinek két gyermeke van. Ilyen előzmények után következett be a mai gyilkos merénylet, amely Timisoaran óriási szenzációt keltett.

Előző este Timisoaran még egy gyilkosság foglalkoztatta a rendőrséget. A józsefvárosi Rosenthal-féle vendégházban együtt boroztak Sionca Toma okosodai hentes és Martin Ursu timisoarai hentes. A helyiségbe lépett Rotariu Pavel mészáros, aki Sioncának üzletitársa. Ez felszólította Sioncát, adjon át neki elszámolásukból eredő 4000 lejt, amit Sionca megtagadott. Veszekedés kezdődött, amit Sionca úgy akart elkerülni, hogy távozni készült.

Már az ajtóban volt amikor Rotar revolvert vett elő és három lövéssel leterítette Sioncát. Sionca azonnal meghalt, Rotariut letartóztatták.

Hindenburg elismerését fejezte ki Hitler egyéves teljesítménye felett

Berlin, január 30. Hindenburg elnök a Hitler kormány uralomra kerülésének első évfordulója alkalmából levelet intézett a kancellárhoz, amelyben elismerését és köszönetét fejezi ki a nemzeti újjáépítés terén tett előrehaladásért s annak a reményének ad kifejezést, hogy a kancellár és munkatársai továbbra is sikeresen fogják folytatni az eredményes munkát. Müller birodalmi püspök elrendelte az összes evangélikus templomok fellobogozását. A középületek is zászlódszítóltnek az évforduló alkalmából.

A török külügyminiszter ma a román fővárosba érkezik

Ankara, január 30. Tevfik Rüzsdy bey török külügyminiszter hajón utban van Constanta felé, ahová érkezését mára várják. Szerdán a török külügyminiszter Bucurestiben tárgyalni fog Titulescuval. Ha a román külügyminiszter egészségi állapota ezt megengedi, Tevfik Rüzsdy vele együtt utazik Belgrádba. A jugoszláv fővárosba érkezésüket péntekre várják. Ugyanakkor már Belgrádban lesz Maximos görög külügyminiszter is.

Dr. Fischer József előadása a Bné Jiszráélban. Folyó hó 31-én, szerdán este 9 órakor a neológ hitközség iskolatermben nagygyűlést tart a Bné Jiszráél cionista ifjúsági kulturkör, melynek keretében dr. Fischer József tart előadást, Ven dégeket szívesen lát a vezetőség.

Bizalmi állás óvadékkal a szombat és zsidó ünnepek megtartásával azonnal elfoglalható. Cim a kindóhivatalban.

A Zsidó Kórházban hölgybizottsága közli, hogy az idei Kórházban különböző közbejött akadályok miatt nem tartható meg. A bál rendezésére ezúton mond köszönetet mindazon hölgyeknek, akik egyenesen megható lelkesedéssel és a kórház iránti szeretettel vettek részt a gyűjtésben, melynek eredménye igen nagy mértékben járult hozzá a végtelenül fontos emberbaráti intézménynek a fenntartásához. Ugyancsak hálás köszönetet mond a vezetőség azon hölgyeknek is, akik természetbeni adományaikkal járultak hozzá a bál, illetve a kórház anyagi alapjainak gyarapításához. És végül köszönetet mond a vezetőség mindazoknak, akik anyagi képességükhöz mért áldozatkészséggel váltották meg tiszteletjegyeket és kért, hogy tartsák meg továbbra is jóindulatukban az erdélyi zsidóságunk ezt a nagystílu, szociális intézményét, amely évente sok zsidó betegnek nyújt enyhülést és gyógyulást.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat